

L'UcmaJOR

de pinte en ample

REVISTA MENSUAL

Març 1988

Número 88 - Preu: 100 Ptes.

Cabrera:

**GREENPEACE DEMANA ALS DIPUTATS QUE NO RETIRIN
LA PROPOSICIÓ DE LLEI DE PARC NACIONAL**

**ANTÒNIA BALLESTER,
UNA CENTENÀRIA
FELIÇ**

**JOAN CLAR ÉS
UN ENAMORAT
DELS TREBALLS
D'ARXIU**

MONTEGO

EXEMPLAR EN SEGURETAT

L'OBSEQUIAM AMB
UN ANY D'ASSEGURANÇA
GRATUÏTA I A MÉS LI
INSTAL·LAM UN
RADIO-CASSETTE PER LA
COMPRA DEL MODEL

MAYFAIR

Vàlid fins el 31 de març

Más de 200 puntos distribuidos por toda España.

VEALOS EN SU AGENCIA OFICIAL DE LLUCMAJOR

ILLA MOTORS, S.L.

Avda. Cavaller Ramon Santmarti, s/n.

☎ 66 01 46

07620 LLUCMAJOR (Mallorca)

AUSTIN ROVER

■ Ejemplar en comporta-
mento, con unas magnificas
prestaciones pero sin renun-
ciar a una seguridad y confort
a toda prueba. ■ En su interior,
el estilo de los Montego, se
ve reforzado por un magnifico
equipamiento de serie en todos
los modelos. ■ Su direccion
asistida, que guia con preci-
sion los neumaticos radiales
de 185/65 TR, contribuye de
modo especial a aumentar la
ya excelente manejabilidad de
los Montego. ■ La version
MG incluye spoilers delantero
y trasero, asi como llantas de
aleacion ligera, que refuerzan
la imagen dinamica y deportiva
de estos modelos. ■ En el
interior, no se ha prescindido
de nada para ofrecer la mayor
comodidad. Detalles como
los espejos retrovisores, que
ademas de ser electricos
pueden ser calentados electri-
camente cuando se empujan
o cubren de hielo, los eleva-
lunas electricos, el techo
corredizo de cristal*, el ceme
centralizado de puertas y
maletero e incluso la apertura
interior de maletero y deposito
de combustible hacen del
Montego algo unico en su
clase. Un automovil ejemplar.

* Excepto en el modelo
ESTATE.

Revista mensual
Dep. Leg. PM-350-1.981
Any VIII

EDITA:
Obra Cultural Balear de
Lluçmajor

INFORMACIÓ I
PUBLICITAT:
C/ Bisbe Taixaquet, 105
(Lluçmajor)

DIRIGEIX:
Catalina Font

COL·LABOREN:

Jòana Artigues
Francisca Barceló
Ignasi Barceló
Miquel Barceló
Miquel Bezares
Francisca Capellà
Miquel Cardell
Joan Clar
Joan Contestí
Bartomeu Font
Joana Font
Càndida Gamundi
Antoni Garau
Catalina Garau
Joan B. Garau
Màties Garcias
Catalina Janer
Miquel Janer
Coloma Julià
Antoni Llompart
Margalida Martín
Miquel Mascaró
Màties Mut
Miquel Mut
Guillem Oliver
Jaume Oliver
Margalida Palou
Sebastià Rubí
Miquel Sbert
Tomeu Sbert
Catalina Serra
Jerònia Socias
Joan Socias
Gabriel Thomàs
Arnau Tomàs
Pere F. Torrents
Antoni Vadell
Francesc Verdura

SECCIÓ ESPORTIVA:

Coordinador:
Joan Quintana

Col·laboren:

Sebastià Monserrat
Jaume Manresa

FOTOGRAFIES:

M. Clar
C. Julià
Mut Fotos
Antoni Monserrat
Antoni Oliver

IMPRIMEIX:

Informacions Llevant S. A.

El pensament de la
Revista s'expressa només
a través de l'Editorial.

Competències en educació, ara!

Sembla, si més no, incongruent, que la nostra Comunitat Autònoma a hores d'ara (recordem que aquests primers dies de març hom ha celebrat el sisè aniversari de l'aprovació de l'Estatut) no gaudeixi de competències en una matèria bàsica com és l'educació.

I la incongruència augmenta si ens aturam a considerar tot un seguit de circumstàncies que enterboleixen la situació:

Aquí es dona el cas paradoxal que, d'entre les desset comunitats autònomes que conformen l'estat espanyol únicament n'hi ha una amb llengua pròpia, el govern de la qual no ha assumit encara les competències en matèria educativa: és, naturalment, la nostra. Aquest fet singular (competències en matèria lingüística de titularitat autònoma i competències en temes educatius sota la responsabilitat del poder central) té unes conseqüències d'extrema gravetat, fàcilment constatables: ambdues administracions juguen contínuament al ca i al moix, amb mútues acusacions d'ineficàcia i desinterès, i aconseguen plenament el que (mentre no demostrin el contrari) sembla el seu objectiu: l'estancament (i consegüentment la desfeta) dels processos normalitzadors.

Afegint al problema de la llengua, en educació existeix també el problema (sagnant) de la nostra cultura, de la incorporació en els programes d'estudi dels nostres signes d'identitat: història, geografia, aspectes socials, ... Tots aquests trets definidors han de formar part del disseny de la programació de l'ensenyament d'una comunitat, d'un poble, i és difícil, extraordinàriament difícil, aconseguir-ho plenament i eficaçment sense un marc administratiu, institucional, que els empari, estructurari i vitalitzi.

I molts, molts altres problemes punyents. Per exemple, la preparació del professorat, tant pel que fa al reciclatge dels professors catalanoparlants, com pel que es refereix a la capacitació dels ensenyants que desconeixen la llengua del

territori. O el problema de la presència i valor dels coneixements de llengua catalana en les proves de selecció del professorat i en els concursos de trasllats. O el respecte i l'atenció que mereixen els centres que han optat, per coherència i convicció, per fer una escola arrelada al seu propi entorn, una escola mallorquina, centres que es troben en una absoluta indefensió a l'hora de comptar amb el personal adient o amb el suport moral o econòmic d'ambdues administracions. O tantes altres coses...

El panorama és poc encoratjador. La voluntat política del govern central no sembla sintonitzar amb la voluntat majoritària dels ciutadans de les nostres terres. Perquè, ¿com poden interpretar, si no és així, la fallida proposta de llei orgànica del Parlament de les Illes Balears que, en la passada legislatura i entre d'altres, envestia el tema que ens ocupa, o el camí incert de reforma de l'Estatut en curs que possibilitaria, cas d'ésser aprovada, l'assumpció de tals responsabilitats, o les peticions reiterades i mai no ateses de partits polítics, de col·lectius d'ensenyants, de sindicats del món de l'ensenyament, d'APAs, de Claustres de professors, d'associacions culturals, etc.?

Cal anotar, endemés, que ens trobam front al llindar d'una promesa reforma en profunditat de l'ensenyament que, a instàncies del Ministeri d'Educació i Ciència, es troba en fase d'experimentació des de fa una anys. Com és obvi, ningú no sap com conjuar l'aspiració del nostre poble amb la pretensió ministerial (les comunitats amb competències sí que ho saben i bé que planifiquen el seu futur; nosaltres esperam que Madrid resolgui els nostres problemes).

Una situació absolutament injusta, fruit d'una insensibilitat interessada i no gens espontània per part del poder central, que ens compromet als ciutadans de les illes en un exercici de fermesa en l'exigència d'aconseguir allò que, justament, ens pertoca: **competències en educació, ara!**

Sa Marina pot esperar

Ple Ordinari 27-2-89

Com és ja habitual, i malgrat la no assistència del regidor Rabasco, l'apartat de precs i preguntes centrà el debat a la plenària de l'Ajuntament de Lluçmajor. Dues propostes del representant del Partit Socialista de Mallorca, En Maties Garcies, centraren l'interès d'una sessió de tràmit, encara que la posició de la dreta (PP-UM-Manresa), impedí que anàssim a votació: L'adhesió de l'Ajuntament de Lluçmajor a la proposició de llei per a la declaració de Cabrera com a Parc Nacional marí-terrestre, i una proposta de sol·licitar al Parlament Balear la declaració d'un Àrea Natural d'Especial Interès a Capocorb Nou. Els precs del regidor na-

cionalista aixecaren, alternativament, l'oposició del PSOE i la del bloc de dretes. Així, el portaveu del Partit Socialista Obrer Espanyol, En Tomàs Garcias, s'oposà a la proposta de l'Esquerra Nacionalista relativa a l'adhesió de l'Ajuntament a la petició de declaració de Cabrera Parc Nacional; mentre que els regidors de la dreta (Partit Popular - Unió Mallorquina - Manresa) s'oposaven a la discussió en aquell ple de la proposta relativa a Capocorb, demanant que passàs a comissió per al seu estudi.

AUGMENT DE LES RETRIBUCIONS DELS REGIDORS

Després de la lectura dels decrets d'alcaldia co-

mençà la llarga taringa d'acords que, sense gaire polèmica, conformaren aquest plenari. D'entre tots destaca l'aprovació per unanimitat, sense més discussió, d'un augment d'un cinc per cent de les retribucions del batle i dels regidors.

Igualment s'acordà donar el vist i plau a la sol·licitud d'integració de l'Escola Municipal de Música a l'Escola de Música de la Comunitat Autònoma. També, dins el mateix apartat de cultura, l'Ajuntament acceptà que li fos cedida la torre de S'Estal·la, un cop restaurada.

Pel que fa a la Comissió d'Esports, el president Miquel Clar (UM) proposà organitzar un curs de natació i un altre de tennis, que serien subvencionats per Conselleria de Cultura i Esports. En el capítol de la subvenció de la conselleria corresponent a instal·lacions, En Miquel Clar proposà un projecte d'il·luminació del camp municipal de esports de S'Arenal. El regidor Mòjer, del Partit Popular, proposà augmentar la programació deportiva amb escoles d'iniciació a l'esport i amb manteniment físic d'adults i de la Tercera Edat. En Miquel Clar ho va acceptar, en principi, a càrrec de l'Ajuntament.

INTERIOR: SERVICI D'AJUDA A DOMICILI

Després de reconèixer els trienis de la secretària, la comissió d'interior proposà les noves retribucions dels regidors, ja esmentades, que foren aprovades pel plenari. Seguidament es desestimà el recurs presentat per Jaime Mulet Lainde contra l'acord del Tribunal Tècnic del concurs oposició con-

vocat per a cubrir una plaça de sergent de la Policia Municipal. També va merèixer el vist i plau de la corporació la proposta del Tribunal tècnic per la provisió de places vacants de secretari, interventor i tresorer de l'Ajuntament. Igualment la plenària procedia a ratificar el nomenament d'un advocat i un procurador per al contenciós administratiu interposat pel regidor del CDS, Joaquín Rabasco, per l'afer del carrer 2 de maig.

A petició del Partit Popular i per al seu estudi quedà sobre la taula, fins el proper plenari, la proposta d'aprovació del plec de condicions generals que hauran de regir la contractació directa de les obres, servicis i subministraments que realitzi l'Ajuntament.

Finalment s'aprovà, també per unanimitat, la sol·licitud de subvenció demanada a l'INSERSO per al servici d'ajuda a domicili, amb un pressupost de dos milions dos-centes setanta mil pessetes.

URBANISME: EL BANC CENTRAL TAMBÉ ES FA ENRERA

El ple decidí sol·licitar la inclusió en el Pla d'Obres i Serveis del Consell Insular de Mallorca d'unes obres d'asfalt a la part baixa del casc urbà de Lluçmajor per valor d'uns deu milions de pessetes i de S'Arenal, per valor de sis milions. D'aquests vint-i-sis milions s'ha demanat una subvenció del seixanta per cent que es pensa que serà possible d'aconseguir.

Seguint amb urbanisme; En Tomàs Garcies informà al plenari que el solar de l'Ajuntament havia de

manifestació per Cabrera

- NO a les maniobres militars
- NO a la permanència de l'Exercit
- NO a la burla d'un acord unanime del Parlament Balear
- NO a la tergiversació dels informes científics

SÍ al Parc Nacional

dijous 16 de març, a les 20h.

Passeig des Born

comprar a D. Antoni Roses a S'Arenal per fer-hi guarderia té una superfície de 1620 m² i no de 1820 m². No hi va haver cap objecció.

El Banc Central és el segon Banc que es fa enrra a l'hora de signar el préstec del polígon. Finalment s'ha firmat amb els tres restants.

PRECS I PREGUNTES

El Partit Popular feu unes preguntes relatives a les siquies per obres a S'Arenal, a les gestions fetes amb la COPOT per la macrodepuradora i a les obres de Capocorb. Tomàs Garcias contestà que les obres a S'Arenal acabarien el 22 de març, que ni la COPOT ni la Prefectura de Costes no havien enviat resposta als escrits de l'Ajuntament relatius a Capocorb i que, pel que fa a les gestions de la macrodepuradora, s'havia parlat amb Jeroni Sáiz, i que també els municipis de la badia havia fet una petició al MOPU de cara a obtenir subvencions per a inversions en infraestructures comunes.

El regidor del PSM, Maties Garcias, interrogà el regidor Manresa respecta a la vigilància i el control dels abocaments de fems orgànics a l'abocador de bagatge de Galdent.

Seguidament féu una proposta de declaració del Plenari favorable a la conversió de Cabrera en Parc Nacional. Segons Maties Garcias Cabrera es vincula a Lluçmajor geogràficament i paisatgísticament i allò que és bon per a Cabrera és bo per a Lluçmajor. Diqué també que, si molts d'ajuntaments de les illes com el da Palma o el de Maó havien fet costat a la iniciativa unànime del Parlament Balear de declarar Cabrera Parc Nacional, també li tocava al de Lluçmajor. El portaveu del PSOE, Tomàs Garcias,

s'hi oposà argumentant que el tema no era competència municipal i que el seu partit havia de ser coherent i defensar el Parc Natural i no el Parc Nacional. També digué que el Parc Nacional seria poc beneficiós per als llucmajorers visitants asiuds de l'illa i per als pescadors.

Maties Garcias contraargumentà que la llei de Parc Nacional afavoria els pescadors perquè els evitava competències ilegítimes i creava una reserva pesquera a l'arxipèlag. També afirmà que la protecció de l'illa demanava un major control i ordre en les visites i que això exigia actituds solidàries i conscients i no egoistes.

A la rèplica, el portaveu del PSOE va concloure, textualment: «A nosaltres ens és completament igual que sigui Parc Nacional o Parc Natural. Aquest Ajuntament no és lloc per discutir la llei, això és un acte testimonial. A més, no servirà de res, no ens escoltaran perquè ja deu està decidit allò que s'ha de fer».

Maties Garcias li contestà que era conscient que allò era un acte testimonial i que precisament aquest era el seu valor. «Res d'humà no m'és indiferent» va acabar el regidor nacionalista.

Finalmente, UM i DC demanaren que el tema passàs per Comissió i així quedà sobre la taula. El mateix succeí amb la proposta relativa a Capocorb.

La proposta del regidor del PSM contemplava un acord del ple sol·licitant al Parlament balear que la marina de Lluçmajor fos declarada Àrea Natural d'Especial Interés. El portaveu del PSOE i regidor d'urbanisme, Tomàs Garcias, es mostrà d'acord amb la proposta, però Miquel Clar, d'UM i Joan Miquel, del PP, demanaren que la proposta dels

nacionalistes d'esquerra passàs per comissió i fos debatuda en un altre ple. Després d'unes confuses consultes al reglament durant uns minuts es decidí

deixar el tema per més endavant atès que la majoria no estava d'acord amb la seva urgència.

Redacció

Antònia Ballester, una centerària feliç

Quan s'haurà editat «Lluçmajor de pinte en ample» del mes de març, madò Antònia Ballester haurà complit cent anys i l'Ajuntament i «La Caixa» li hauran retut un petit homenatge per celebrar aquest aniversari tan poc freqüent.

Madò Antònia Ballester Bonet va néixer a Ca's Concos el dia 6 de març de 1889, és vídua des de fa 50 anys i és mare de tres filles i dos fills. Tenia 6 germans però tots ja són morts, només ella va seguir les passes de la seva mare Apol·lònia, la qual va viure fins quinze dies abans d'haver complit els 100 anys.

La característica principal d'aquesta simpàtica doneta és la de no haver estat malalta mai sobretot la de no haver perdut les rialles ni la memòria per recordar que els temps actuals li agraden més que els d'enrera, perquè abans havia de fer molta feina al camp. De molt joveneta ja havia de recórrer 24 kms. a peu diàriament, per anar a guardar infants.

Amb ella ja són tres els centenaris que han estat protagonistes a les planes de la nostra publicació des del setembre de 1981.

Desitjam que els anys que li queden siguin tan bons i feliços com els que ha tengut fins ara. Molts d'anys!.

Constitució pública de la Fundació Cultural Prefama

Després d'un període de més de dos anys de diverses actuacions de caire sòcio-cultural de l'empresa PREFAMA, S.A., realitzades sense un marc jurídic específic (període que ha servit per estudiar les diverses alternatives possibles per trobar-lo), el passat dia 24 de gener es constituí, davant el notari Sr. Mateu Oliver Verd, la FUNDACIÓ CULTURAL PREFAMA, promoguda per l'esmentada entitat, signant l'escriptura el Sr. Pau Tomás Moragues, President del seu Consell d'Administració.

Un mes després de la constitució pública, dia 24 de febrer, es reuní per primera vegada el Patronat de la Fundació. Integrat pels següents membres.

Sr. Joan Mir Serra, Apotecari; Sr.

Antoni Crespí Monserrat, Professor; Sra. Ramona García Rojo Pérez, Professora; Sr. Baltasar Ramón Clar, Conseller-Delegat de PREFAMA, S.A.; Sr. Joan Miquel Catany, Arquitecte Tècnic, membre del Consell d'Administració de PREFAMA, S.A.; Sra. Catalina Ginart Vidal, Catedràtica de Francés i Cap d'Estudis de l'Institut de Batxillerat «Maria Antònia Salvà» de Lluçmajor; Jaume Oliver Jaume, Professor universitari, durant l'esmentada reunió elegí com a President de la Fundació el Sr. Pau Tomás Moragues, com a Vice-president el Sr. Joan Miquel Catany, i com a Secretari General el Sr. Jaume Oliver Jaume.

Pròximament es presentarà la corresponent documentació a la Direcció Provincial del Ministeri d'Educa-

ció i Ciència per tal d'aconseguir la corresponent inscripció i legalització.

La Fundació es regirà, además de la legislació general que la pugui afectar, pel decret 2930 del 21 de juliol de 1972, pels seus Estatuts (incorporats a l'escriptura de constitució) i pel Reglament Intern (aprobat a la reunió del Patronat de dia 24 de febrer).

Els objectius de la Fundació, detallats a l'articles 3er dels Estatuts, són els següents:

1.- Concedir beques, ajuts a prestats sense interès a persones físiques i concedir ajuts econòmics, d'assessorament o de serveis a determinats col·lectius de la població.

2.- Subvencionar persones jurídiques, centres o institucions.

3.- Organitzar conferències, seminaris, exposicions, concursos i altres activitats de tipus cultural.

4.- Patrocinar publicacions.

5.- Patrocinar manifestacions esportives i activitats recreatives.

6.- Restaurar edificis o monuments i rehabilitar espais urbans o conjunts paisagístics.

7.- Posar en funcionament una biblioteca especialitzada en temàtica referida al camp de la construcció, disseny interior i urbanisme.

I, segons l'article 4er dels Estatuts, els criteris que inspiraran les seves actuacions són:

a) La prioritat del factor humà.

b) El concepte de desenvolupament integral de la societat.

c) La perspectiva de la justícia social.

d) La valoració del patrimoni cultural i natural.

És intenció de la Fundació divulgar, ben aviat, els seus Estatuts i demés normes d'actuació per tal que els possibles beneficiaris i col·laboradors en puguin tenir cabdal coneixement.

La Fundació Cultural Prefama establirà convenis amb institucions semblants i s'adreçarà a possibles col·laboradors (a nivell econòmic o qualsevol altre) per poder incrementar el pressupost i el nombre i la qualitat de les seves actuacions.

Són prou conegudes algunes d'a-

El G.O.B. demana al Parlament que protegesqui Capocorb

declaracions de Miquel Àngel March a Ràdio-4: «És necessària una declaració d'àrea natural d'especial interès»

«Hem tramès a tots els grups parlamentaris de la Cambra Autonòmica un escrit demanant-los l'elaboració i suport a una llei de declaració de Capocorb i la Marina de Lluçmajor com a Àrea Natural d'Espècial Interès. Aquest escrit enviat es fonamenta en dos punts: per una part els valors naturals d'aquesta zona reconeguts a tots els inventaris, a tots els catàlegs d'espais naturals elaborats, fins i tot, per l'Administració; i per altra part, el perill que corr aquest espai natural amenaçat per urbanitzacions, gran part d'aquest espai ja destrossat per urbanitzacions bastant salvatges, urbanitzacions que jo crec que han destrossat una part bastant important d'aquesta garriga i que creim que val la pena que el darrer bocí de garriga a la Marina que queda es protegesqui d'una

forma convenient i aquesta forma no pot esser d'altra que la declaració com a Àrea Natural d'Espècial Interès, com han fet altres espais de les Balears d'uns valors similars. Per posar un exemple, la proposta d'Àrees del Govern considerava que la Marina de Lluçmajor tenia uns valors semblants a l'Albufereta de Pollença, a la Punta de N'Amer, el Barranc de Trebalúger, a la costa Sud de Ciutadella, alguns dels quals ja han estat declarats Espais Naturals d'Espècial Interès. Sincerament pensam que si volem conservar la Marina de Lluçmajor és necessària, fins i tot imprescindible i és l'única manera d'aconseguir-ho, una declaració d'Àrea Natural d'Espècial Interès per a Capocorb i tota la Marina de Lluçmajor».

A.L.I.

questes actuacions prèvies a la constitució pública de la Fundació (beques Prefama, subvencions a Centres Educatius del terme de Lluçmajor, col·laboració amb I.A.E.S.T.E. a nivell internacional, etc) Algunes continuaran i d'altres noves sorgiran dins les programacions aprovades pel Patronat o que en el futur s'aprovaran.

Com a darreres iniciatives preses per la Fundació, cal esmentar el patrocini de la Gran Enciclopèdia de Mallorca, el co-patrocini de la publicació «Sa Marina: una realitat per conèixer», i la concessió d'una subvenció econòmica a la Parròquia de Sant Miquel de Lluçmajor per a l'adquisició de material didàctica.

Els projectes són nombrosos. Intervencions a actes culturals durant les Fires i preparació de la celebració del 75^è aniversari de la concessió del títol de ciutat de Lluçmajor, juntament amb molts d'altres en seran una bona mostra.

La Fundació té el seu domicili social oficial al carrer Bisbe Pere Roig, nº 29, de Lluçmajor (seu social de PREFAMA, S.A.), a l'espera de passar, en el moment oportú, a l'edifici adquirit per l'entitat promotora a la Plaça Espanya (edifici conegut com «Can Quart» o «Can Ripoll»).

Des d'ara la Fundació Cultural Prefama queda oberta a qualsevol suggerència que vulgui ajudar a millor complir els objectius que li són propis, i a fer-li costat per esser més útil al poble i a la societat que l'envolten.

Presentació del llibre «Sa Marina, una realitat per conèixer»

El divendres 19 de març es presentarà a la Sala d'Actes de l'Ajuntament el llibre «Sa Marina, una realitat a conèixer» editat per l'Obra Cultural Balear de Lluçmajor, sobre un cicle de conferències realitzat l'any passat a l'entorn de Sa Marina.

L'acte es realitzarà a les 9'30 i consistirà en una presentació per Jaime Oliver i la projecció de dos audiovisuals: «Flora i fauna del Migjorn» i «Les barraques» de Pau Bibilono, Celso Calviño i Rafel Oliver.

Segon Aniversari de la Banda de Cornetes i Tambors

Darrerament, la nostra Banda de Cornetes i Tambors dirigida pel conegut Tomeu Bergas ha participat en la I^a Trobada de Bandes, a Manacor amb la participació d'una quinzena de Bandes de tot Mallorca.

Ja sabeu tots que aquesta Banda acompanya amb la seva marxa totes les festes populars de Lluçmajor com són la festa dels Reis, Sta. Càndida, el Carnaval i no solament al nostre poble sinó a d'altres veïns com S'Arenal i Campos per posar un exemple.

Actualment la Banda està composta per una quarentena de nins i nines d'edats entre els sis i els dotze anys.

Aquesta fotografia és treta d'un sopar de companyonia de nins, elements actius del grup i pares, al restaurant «Tropical» amb una entrega de regals als músics joves i un obsequi per a l'Ajuntament. Que continueu endavant que bona falta ens fa la MARXA!...

IIes Diàlegs sobre Fe-Ciència

El Consell de Pastoral Parroquial de Lluçmajor ha organitzat un cicle de diàlegs sobre la situació de la fe en el moment actual amb el lema «És possible creure avui? i amb l'intent d'analitzar les causes i claus culturals que han influït en la no creença de les persones.

Aquests diàlegs sobre fe-ciència es realitzaran el mes de març a la Sala de Cultura de l'Ajuntament (C. Constitució, 6).

El dimarts dia 7: «Lectura de la realitat actual des de la filosofia dels dos darrers segles», per Camilo

J. Cella Conde, degà de la facultat de Filosofia de la UIB i catedràtic d'Ètica.

El dimarts dia 14: «Lectura teològica dels dos darrers segles de la història de l'Església», per Josep Amengual Batle M.M.S.S.C.C., historiador i teòleg.

El dimarts dia 21: «Diàleg sobre el mode d'estar propi de l'Església en la societat actual», amb els ponents: Camilo J. Cella i Josep Amengual i el moderador: Miquel Sbert, director de l'IBUP «Maria Antònia Salvà».

La regenerada platja de S'Arenal supera la prova del primer temporal

La regenerada Platja de Palma, acompanyada per la polèmica des del mateix començament dels treballs d'extracció d'arena, ha superat la seva primera prova de foc. El fort temporal de vent, que durant quasi tota una setmana va assotar l'illa, va aixecar ones de considerable alçada que assotaren la costa llucmajorera amb especial incidència també a S'Estanyol i Cala Pi.

Concretament a la Cala, les ones pegaren fort als tradicionals «escats» i l'augment del nivell de l'aigua, seguit de la ràpida pujada va arrepassar la pràctica totalitat de les barreres. A S'Estanyol el temporal també va causar problemes a les instal·lacions del club.

Quant a la regenerada platja de S'Arenal, tot pareix indicar que ha resistit i superat el primer gran temporal de l'hivern. L'arena arrabassada pels fons de Cala Vella, segueix en el seu nou lloc. Les fortes onades han pentinat els turonets arenosos, en principi coberts d'aigua i després del temporal quasi completament aplanats al llarg de tot el litoral.

Pel que respecta al petit espai de platja de S'Arenal de Llucmajor, podem dir que continua la incògnita de com quedarà al final. De moment, és una extensió enorme d'arena amb grans quantitats d'algues. Cal esperar els treballs de neteja que l'empresa «Mar de Mallorca», concessionària de les «tumbones», ombrel·les i balnearis, ha anunciat per al present mes de març.

No obstant això, a la vista de la

Les ones superaren la primera barrera d'arena oferint aquesta insòlita imatge d'un camí arenós envoltat d'aigua. (Foto Lorenzo Frau)

gran quantitat d'alga, acumulada a la petita platja, existeix el temor que la zona llucmajorera pugui convertir-se en l'abocador de la badia. Tots sabem que les instal·lacions del Club Nàutic constitueixen un veritable «cul de sac» de difícil regenera-

ció. Si a tot això afegim l'espigó que han allargat els responsables del club, no és aventurat assegurar que, al llarg de l'estiu, puguin sorgir problemes.

F.V.

Orquestra Simfònica de Balears

«Ciutat de Palma»
DIRECTOR: LUIS REMADINEZ

ES CONVOQUEN PROVES D'APTITUD PER COBRIR LES
PLACES DE:

- Violins ■ Violoncel·los ■ Flauta/Flauti ■ Oboè ■ Fagot
- Trompeta ■ Percusió/Tímbal ■ Violes ■ Contrabaixos
- Clarinet ■ Trompa ■ Trombó

Les audicions tendran lloc del 10 al 16 d'Abril 89

Per a més informació:

Secretaria de la «Fundació Pública de les Illes Balears per a la Música». Telèfon (971) 71 11 39. C/ Sant Feliu, 8 - Ciutat de Mallorca

Més sobre la platja i la peatonització

Tomeu Sbert

S'espera una temporada turística de baixa qualitat. Fallen els anglesos en particular i per contrapartida es té l'esperança que els italians i qualque altra nacionalitat, i també els turistes espanyols augmentaran en relació a temporades anteriors. Hi ha autèntica preocupació. Els hotelers o responsables del turisme surten a promocionar davant qualsevol fira de turisme a l'estranger o a nivell nacional.

És per això que avui tornam sobre la polèmica temàtica de la regeneració de la platja i també sobre el conflictiu assumpte de la peatonització o semipeatonització. En el que es refereix al primer dir que l'empenta donada pel darrer temporal, fa un parell de setmanes, ha estat considerada com a productiva per als serveis tècnics corresponents. Ha resultat que han desaparegut sobre uns 15 o 20 metres d'amplitud de la nova arena posada damunt la platja per mediació de maquinotes enmig de la mar i entubat, però encara en queden una cinquantena de metres d'amplitud, al llarg des de Ca'n Pastilla al Club Nàutic Arenal. L'arena que falta, més que anar-se'n mar endins ha quedat fent continuació de platja però amagada per les blaves i poètiques aigües del mateix mar, formant una pendent endins que afavorirà l'entrada dels banyistes. És a dir que es tracta d'un moviment d'arena, mitjançant el temporalàs, però que estava previst. Una altra cosa seria si vénen més temporals i segueixen endunt-se'n arenes dins poc temps.

I pel que es refereix a la trifulca de primera línia, podem dir que han estat retirats els fons que durant l'hivern hem pogut veure, i també ho miraven i fotografiaven els mils de turistes, a l'esmentada primera línia, entre senyalitzacions contradictòries i altres desastres incomprensibles, això a la part de S'Arenal-Ciutat, ja que a la part de S'Arenal-Llucmajor les coses funcionen molt millor. Ara la circulació de vehicles torna esser com anys passats, però per a poc temps ja que des de l'alcaldia de Palma s'informa que ben prest començaran les obres d'ordenació, amb un pressupost de més de 93 milions de pessetes, però podria resultar que aquestes obres durassin també dins la temporada alta de l'estiu, amb el que s'aconseguiria desprestigiar més i més aquesta platja que turísticament és una de les més importants del món.

De totes maneres, l'anunci d'aquestes obres, és només una avanç del que serà projecte definitiu, redactat a Madrid, i que conté zones de passeig, bancs per descansar, sembra de palmeres, rotondes noves, jardins i altres motius interessants.

La regeneració de la Platja de S'Arenal (Palma i Llucmajor) ha merescut moltes atencions del poble.

UNA ALTRA ASSOCIACIÓ DE LA TERCERA EDAT

Ens ha sorprès que es creàs una altra Associació de la Tercera Edat a S'Arenal. Però així és. Es diu «Associació S'Unió de S'Arenal», està presidida per Antoni Perelló Pruensa i té el seu local social a la cantonada del carrer Joaquim Verdaguier-Historiador Diego Zaforteza. Tenen docents afiliats i realitzen activitats diverses, excursions, actes socials, concursos i les seves pretencions són de passar-ho d'allò més be disfrutants d'aquesta segona joventut.

CARNAVAL PLATJA DE PALMA

Un aconeixement d'elevada espectacularitat constituït la celebració del denominat «Carnaval Platja de Palma», sens dubte la major festa de l'hivern arenaler. El carnaval ha superat en molt les tradicionals «Benèdies de Sant Antoni» que ja no se celebren. Forma part de la magnífica campanya «Un Hivern a Mallorca que coordina el Foment de Turisme de Mallorca i les diades carnavalesques d'enguany també foren organitzades per l'Associació d'Hotelers Platja de Palma-Ca'n Pastilla-S'Arenal.

LA PORCIÚNCULA

Una nova Associació de Pares d'Alumnes ha quedat constituïda a La Porciúncula. La presideix una dona, Brigitte Rinne de Roig i formen part de la junta directiva Àngel del Castillo Diez, Fran-

cesc Fiol Adrover, Maria I. Amengual Rafal, Bartomeu Bestard Bauzá, Llorenç Caldentey Mestre, Pere Canals Morro, Bartomeu Cantallops Bonet, Antoni Carmona Ruiz, Bernat Comas Llabrés, Esteve Corregidor Torres, Jaume Garcias Mulet, Julià Mòjer Cardell, Antoni Perelló Oliver (darrer anterior President) i Bernat Serra Amengual.

ACTES CULTURALS

Al Saló de Congressos dels Hotelers, al carrer Marbella, es celebraren uns actes culturals. Actuació del pianista Joan Moll amb obres de Frederich Chopin, a piano a 4 mans a càrrec de les artistes Margalida Palou i Ester Vives. La campanya «Un Hivern a Mallorca» està aconseguint un èxit important al llarg d'aquesta temporada turística hivernal, quan parlem d'actes culturals, esportius i socials per a fer més agradable l'estància a la gent que ve a la nostra zona per disfrutar de vacances, en particular la de la Tercera Edat, que són majoria.

UN ESPIGÓ POÈMIC

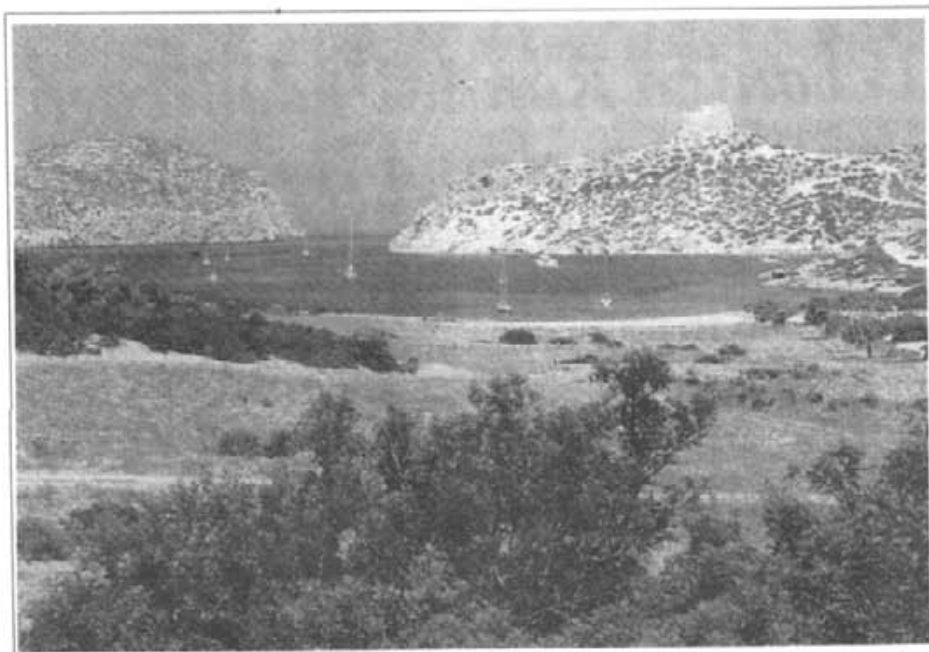
L'espigó del Club Nàutic Arenal va resultar polèmic una vegada més. I és que el seu allargament mereix comentaris per a tots els grups. Des que és una millora perquè així es donarà més amplitud a la platja de Llucmajor el que és un atemptat contra el que hauria d'esser S'Arenal i ha deixat d'esser. La polèmica està servida.

Cabrera:

Greenpeace demana als Diputats que no retirin la propisició de Llei de Parc Nacional

Dia 14 de febrer, fresc encara el segon informe del CSIC, tergiversador de les propostes de l'informe original, l'organització ecologista Greenpeace demanava amb una carta als diputats del parlament Balear i als regidors de l'Ajuntament de Palma que mantinguessin la seva posició de defensa del Parc Nacional de Cabrera, tot rebutjant les pressions del *Ministerio* i col.laborant en la lluita per a l'aprovació per part del Parlament espanyol de la proposició de Llei que hi presentà unànimament el parlament Balear demanant la declaració de Cabrera Parc Nacional Marítim-Terrestre.

La carta de Greenpeace, que reproduïm parcialment per la seva claretat i interès, diu textualment que *el tema està arribant a una situació límit aquests últims dies a causa bàsicament*

SA FONT

C/. Font, 5 - Tel. 66 14 17 - LLUCMAJOR

- * JOIERIA
- * RELLOTGERIA
- * OBJECTES REGAL
- * REPARACIONS

de les fortes pressions del Ministeri de Defensa, que sembla no acceptar les decisions democràtiques del Parlament Balear i l'Ajuntament de Palma, i no cedeix davant la possibilitat d'haver d'abandonar Cabrera i suspendre les maniobres militars.

Per altra banda, és realment sorprenent i digne d'esser tingut en compte la facilitat amb què es pot fer canviar l'actitud i l'opinió d'un organisme científic com és el CSIC. Com vostè recordarà, el primer i autèntic informe portat a terme pels investigadors d'aquesta institució a fi d'avaluar l'efecte de la presència militar i les seves maniobres sobre el medi natural de Cabrera, arribava a unes conclusions totalment favorables a la protecció integral de l'Arxipèlag i de manava la suspensió definitiva de les maniobres.

Ara, segons sembla, el CSIC ha elaborat un segon informe que, basat en els estudis del primer, arriba increïblement a conclusions contradictòries amb les de l'informe original i, el que és més greu, en el qual s'accepta la realització de maniobres militars. Els màxims responsables del CSIC, com els d'ICONA, han manifestat públicament en nombroses ocasions que Cabrera ha d'esser un Parc Nacional Marítim-Terrestre.

És evident que aquest segon informe ha estat potenciat per Defensa a la llum dels resultats i conclusions del primer, totalment desfavorable als interessos d'aquest ministeri. Sembla clar que si el resultat de l'informe original no hagués estat divulgat per Greenpeace, l'opinió pública no hagués pogut conèixer mai les vertaderes opinions no manipulades dels científics que el redactaren.

De tot això sorgeix una pregunta: és això Ciència de debó, o és ciència partidista feta a mida del Ministeri de Defensa?

Per tots aquests motius, li demanem a vostè i al seu grup polític que es mantinguin en la seva postura original favorable a la creació del Parc Nacional, tal i com varen aprovar al seu dia al Parlament i a l'Ajuntament de Palma per unanimitat. Realment són poques les vegades en què un tema aconsegueix tan brillantment un clar consens entre totes les forces polítiques i socials de les Illes Balears. Si llavors la posició era clara i ferma, ara no ha canviat res i també ho ha de ser, malgrat les pressions i coaccions col·laterals que puguin aparèixer tendents a falses solucions intermitges que no satisfan ningú.

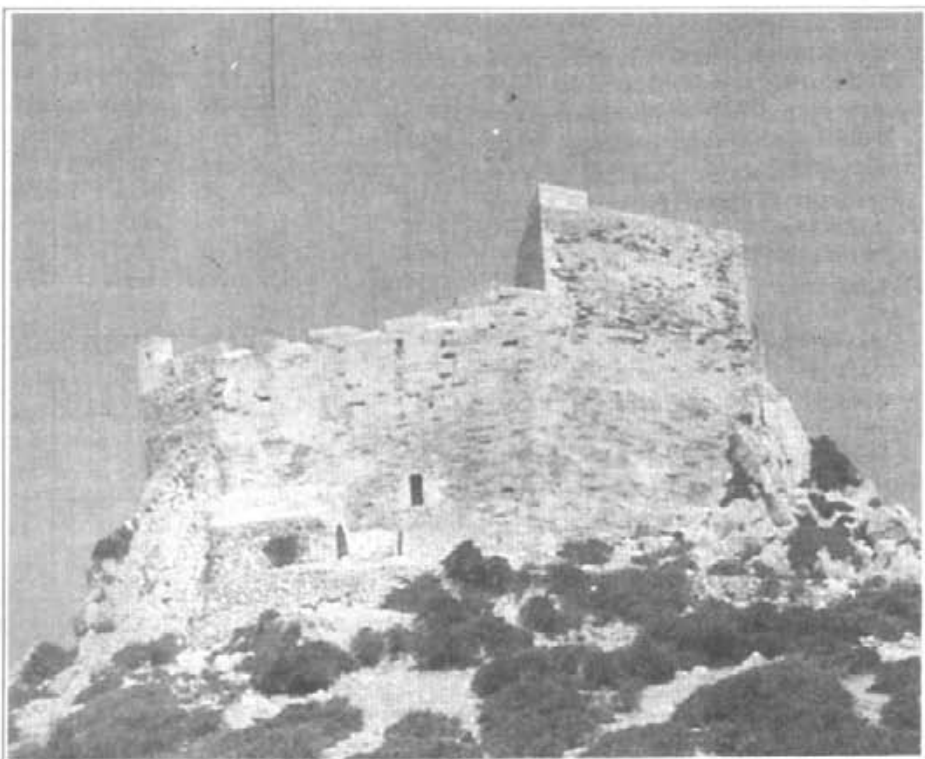
Una setmana després, la FSB del PSOE decidia obeir l'escòlt de Defen-

M.A. March: «La funció de l'exèrcit no és la conservació de la naturalesa»

Quinze dies abans que la FSB del PSOE decidís acatar el parer del Ministeri de Defensa i donar per bona la solució mixta de maniobres + conservació, abandonant la via del Parc Nacional, aprovada pel Parlament Balear, Miquel Àngel March, membre de la directiva del GOB parlava així de la maniobra encaminada a desvirtuar tant el primer informe del Centre Superior d'Investigacions Científiques (CSIC) com la voluntat clarament expressada dels pobles de les Balears i a mantenir una presència militar i les maniobres a Cabrera:

D'entrada, pensam que hi ha hagut una manipulació de l'informe del CSIC: L'informe del CSIC tots el coneixem i diu que Cabrera té vocació de Parc Nacional; i qualsevol conveni que serveixi de pretext per no aprovar el Parc Nacional és una passa enrera. Sincerament pensam que la funció de l'exèrcit no és en absolut la de conservació de la Naturalesa. Crec que l'administració té organismes encarregats d'això i, a més, l'exèrcit ha demostrat que no sap ni vol protegir Cabrera i prova d'això és que a Cabrera, en aquests moments, es donen casos d'expoli de jaciments submarins, una sobrepesca, una manca de control sobre les embarcacions esportives i recreatives que ha provocat la degradació dels fons marins de Cabrera, l'obertura de deu kilòmetres de pistes per l'illa... Crec que tot això és una prova que l'exèrcit no està per protegir Cabrera, no és la seva funció la protecció d'un espai natural i que per a això hi ha altres organismes encarregats. De totes maneres, hi ha una altra cosa més important: la voluntat unànime de tot el Parlament Balear per a que Cabrera sigui declarat Parc Nacional marítim-terrestre. Aquest conveni és un pretext per aturar aquesta declaració i jo crec que una forma de vulnerar, de qualque manera, la sobirania de les Balears en aquest cas expressada pel Parlament.

A.LI.

sa i donar per bones les rebaixes del CSIC. Ni les maniobres ja no els semblen tan dolentes ni la reivindicació del Parc Nacional tan irrenunciable. La clamorosa i disciplinada

baixada de calçons de la FSB i, el que és més greu, el sucursalisme de bona part del nostre Parlament Balear han estat més evidents que mai.

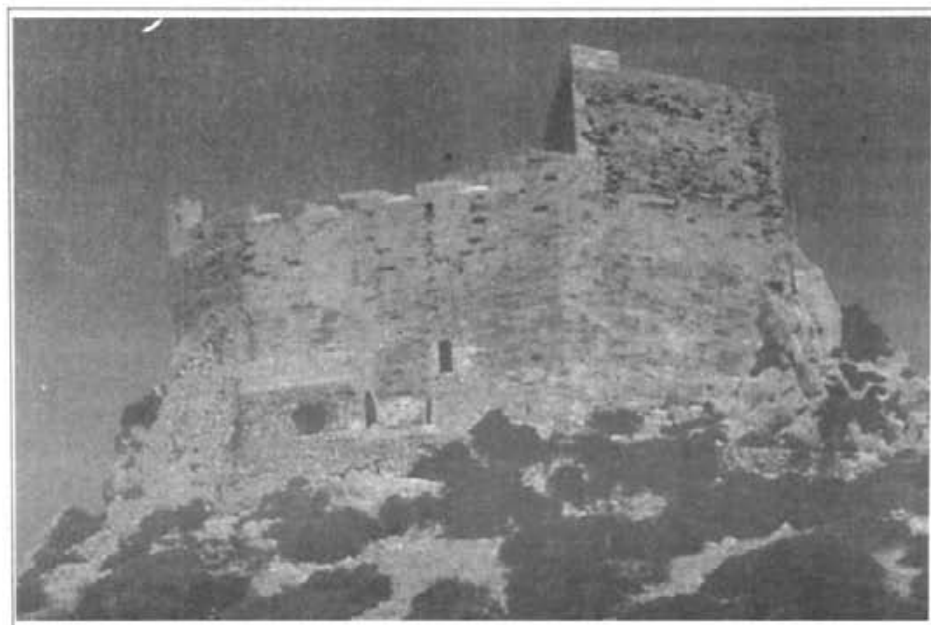
A. Llompart

Cabrera lliure

Fa ja uns anys diversos grups i organitzacions de caire ecologista varen dur a terme una campanya de sensibilització de l'opinió pública i, al mateix temps, una batalla legal a fins i afectes d'aconseguir que Sa Dragonera no fos urbanitzada. La incomprensió i el desinterès de l'Administració i el desinterès general versu la defensa del nostre patrimoni mediambiental foren vençuts per la tenacitat dels qui tenien la raó del seu costat. La raó legal se'ls donaria també amb el temps. Avui, patrimoni del Consell Insular de Mallorca, o, la mateixa cosa, patrimoni de tots els mallorquins, Sa Dragonera resta per a sempre lliure de la possibilitat de ser alterada i destruïda per l'ambició i en profit d'uns pocs.

A l'altre extrem de l'illa, un petit arxipèlag, Cabrera, està en aquests moments pendent d'importants decisions polítiques que hauran de determinar el seu futur; unes decisions que no pareixen fàcils donat que s'estan debatent distints graus de protecció i no es pot tenir encara la certesa que les decisions que es prendran resultin les més adequades i convenientes. Encara que la història de Cabrera és molt diferent a la de Sa Dragonera.

Afectada per a fins militars l'illa ha romàs vigilada i protegida per un petit destacament que, és ben cert, no ha alterat substancialment el medi ambient. Per contra ha hagut de suportar unes maniobres militars que fa temps són fortament rebutjades. Així i tot no ha planejat sobre l'illa el fantasma de la urbanització i resta pràcticament intacta

essent l'últim reducte d'aquesta natura que ens queda.

Com s'ha de fer per protegir Cabrera en el futur?. Aquest n'és el gran debat. El Govern de Madrid pretén que Cabrera quedi en mans de l'Exèrcit, continuant amb unes maniobres militars encara que renunciant a l'ús del foc real. En aquest sentit està arrossegant a un ximple PSOE, en contra d'anteriors posicionaments i a un feble Govern Autònom que, a canvi de no se sap molt bé quina casta de contrapartides, pareix disposat a donar el seu plàcet als desitjos d'un distant i poc sensible poder central. Al marge d'aquestes intencions hi ha una Proposició de Llei Orgànica, el Congrés dels Diputats, aprovada per unanimitat per Parlament de Balears que pretén que Cabrera sigui en el futur Parc Nacional Marítimo-Terrestre i Reserva Integral, el més alt grau de protecció que es pot aconseguir per un àrea natural sota control i administració de l'Estat. Però aquest assumpte fins i tot abans de ser deba-

tut pareix que no arribarà a bon terme. Restaria encara una tercera possibilitat com és declarar Cabrera Parc Nacional per la Comunitat Autònoma, encara que no pareix que s'empri aquesta via legislativa.

El Parlament de Balears és sobirà i competent per a prendre decisions que afecten la integritat del seu territori i el Parlament espanyol hauria de respectar-les escrupolosament. Seria de desitjar per tant, ara que encara som a temps d'evitar un atropellament a la sobirania popular de les illes, que l'acció política dels partits amb representació parlamentària a Balears i a Madrid foren conseqüents amb els seus propis actes i del Parlament de l'Estat emanara la desitjable declaració de Parc Nacional per a Cabrera. Altres decisions foren un frau i a la vegada un desbarat imperdonable.

Cabrera, com abans la Dragonera, s'ha de veure lliure per a sempre de la degradació i la destrucció.

Comunitat de la Premsa Forana

Sabates Can Gramet

**VENDA DE MOSTRES
PARELLS SOLTS**

C/. Bisbe Taixaquet, 6 - Tel. 66 03 74
LLUCMAJOR

FOTO CLAR
Perfumeria

*Reportatges, Fotos d'Estudi,
Carnet... i una extensa gamma
de productes de perfumeria*

**OFERTES EN CAMERES FOTOGRAFÍQUES
VENDA DE CARRETS**

Carrer Nou, 8 - Tel. 66 06 32 - LLUCMAJOR

Qui vol guerra, a Cabrera?

Joan Mayol (*)

El procés del Parc Nacional de Cabrera és, com a mínim, soprenent. La societat de les Balears es pot sentir, en aquest moment, inquieta, preocupada, pel que està passant, i és convenient clarificar postures, per ajudar al part del parc, part que resulta més difícil del que es podria preveure fa uns mesos.

Qui vol guerra, a Cabrera? Es pot dir, en un sentit no del tot figurat, que els enemics del parc hi volen guerra, o hi volen maniobres. I les guerres no es guanyen mai, és perdre més o menys, però finalment, una victòria sangrienta és sempre una derrota. Boicotejar el parc és declarar la guerra a Cabrera.

Quines són les dificultats per al Parc Nacional? Obertament, s'ha parlat de dues: les presions de grups relacionats amb el turisme nàutic (exercides fonamentalment sobre el govern balear) i la negativa militar a suprimir les maniobres a Cabrera. Així mateix, n'hi ha que s'han omplert la boca i fan l'ullet parlant de l'existència de motius reals per al boicot al Parc Nacional. Aquestes dues darreres són les dificultats que troba «Madrid», és a dir, el Partido Socialista Obrero Español. Anem per parts.

EL PROBLEMA NÀUTIC

El boicot nàutic sobre el Parc Nacional de Cabrera no té cap raó de ser. Les aigües d'un Parc Nacional no estan vedades a la navegació esportiva, ni al esports nàutics no depredadors (vela, busseig, etc.). El Parc, en canvi, garantiria la conservació de la bellesa de Cabrera, i per tant, del principal atractiu nàutic de l'arxipèlag. Certament, és d'esperar que el parc ordenarà i controlarà el fondeig i les estades al port, a la vegada que reprimirà els abusos que ara són corrents: pesca amb botelles, expoliacions arqueològiques, gamberrisme nàutic, etc... Ningú que conegui la situació actual de Cabrera i estimi mínimament la nostra mar pot negar que això no sigui necessari. La supressió de la pesca esportiva que preveu l'actual proposició de llei suposarà un considerable enriquiment de les pesqueres mallorquines pròximes, i en tot cas implica una pèrdua mínima sobre els mils d'hectàries on aquest esport es pot portar a terme. A la vegada, obri les portes a les observacions submarines d'una fauna íntegra -que es regeneraria prest de l'actual situació de sobrepesca-. Reserves submarines de l'estil de que que preveu el Parc Nacional de Cabrera existeixen per tota Europa i en altres indrets de l'Estat. Som, a les Balears, més egoistes, més ignorants? No, rotundament: aquesta postura no va estar representada al Parlament, on tots els grups recolzaren la iniciativa del Parc i la Reserca. És difícil imaginar una actuació tan indigna com que algú que va votar a favor del Parc, ara sigui sensible a aquestes presions.

EL PROBLEMA MILITAR

Anem a analitzar la situació militar. Cabrera ha estat propietat del ministeri de Guerra desde la segona dècada del segle, el que ha salvat l'illa de la famosa balearització. Evidentment, ens hem de felicitar d'aquesta circumstància, rotundament afortunada. Ara, agrair a l'exèrcit que no hagi urbanitzat Cabrera seria excessiu, perquè és inimaginable que les forces armades es dediquin a especular (com és inimaginable que es dediquin a conservar la Natura). Amb una paraula, l'exèrcit no és el bó de la pel·lícula. Ni el dolent, encara que aquesta afirmació sorpreni a algú, i encara que algú vulgui que arribi a assumir aquest paper. Si l'exèrcit necessita fer maniobres a les Balears, ha de trobar el lloc i la manera de fer-les sense degradar els ecosistemes més valuosos i els indrets més estimats pels illencs: oposar l'exèrcit a les decisions del Parlament de les Balears seria obrir el camí a una discòrdia que pot arribar molt lluny, seria convertir l'exèrcit en una força d'ocupació, contrària a la voluntat expressada democràticament i unànimament pels representants legítims del poble de les Balears.

El Parlament, la Llei del Parc Nacional, no planteja treure fora als militars de Cabrera, perquè la presència militar no és contrària a la Conservació de Cabrera. Des del 1916 al 1973 (més de mig segle) l'exèrcit s'ha mantingut a Cabrera sense cap perjudici pel patrimoni natural de l'illa. El que ha resultat perjudicat són les maniobres que sols s'han portat a terme a les illes en els darrers anys. Si Cabrera té interès estratègic i continua essent necessària la presència d'un destacament, això no és contradictori amb els interessos de la Conservació. Però si ho és el camp de tir i maniobres, a Cabrera. S'ha d'insistir en que aquest ús és recent, inadequat i perfectament evitable.

ELS CIENTÍFICS

Els dictàmens científics a favor del Parc Nacional són molt nombrosos i sòlids: molt diverses personalitats, publicacions, simposis nacionals i internacionals, etc. Bona part del especialistes que portaren a terme l'estudi del CSIC s'hi decantaren clarament a les seves conclusions.

Però els directors de la feina redactaren unes conclusions matitzades. Crec que el lector ha de valorar el fet de que la directoria de l'estudi del CSIC a Cabrera fos anomenada, alguns mesos després, governadora civil de Castelló. I ha de valorar la generosa oferta del ministeri de Defensa de regalar al CSIC una estació d'investigació a Cabrera, i subvencionar els estudis que s'hi facin. Això, a un país on els pressuposts per investigació naturalista són molt limitats té una relevància ben clara. Aquests fets, aquestes ofertes

són com a mínim torpes, ja que li lleven molta credibilitat a l'informe del CSIC. Hi ha moltes maneres de presionar des del poder.

ELS MOTIUS REALS

Quan un diputat arugmenta des de la tribuna del Parlament que és convenient ajornar l'aprovació de la llei per raons reals, i quan el rumor d'una intervenció real es fa correr fins que la premsa se'n fa ressò, passa alguna cosa. I és tant greu si és cert com si no ho és. Si el Parc Nacional de Cabrera ens és furat per voluntat militar o real, malgrat la decisió del Parlament, hem de constatar, simplement, que la democràcia no existeix. Ja no seria el Parc Nacional de Cabrera el motiu de laments.

Personalment, se'n fa molt difícil creure que el Cap de l'Estat pugui intervenir contra un Parc Nacional. Indubtablement, no pot haver estat una iniciativa institucional, que ni les lleis ni la Constitució permeten. Seria suficient, s'ha dit, un simple comentari (seria suficient un comentari per malbaratar la feina d'un Parlament) D. Juan Carlos té una trajectòria conservacionista certa, i va intervenir, abans de ser Rei, en la protecció d'alguns dels actuals parcs nacionals espanyols. Conec i crec que és segur que estima Cabrera. Molt més, per cert, que alguns dels que utilitzen el seu nom per fustificar maniobres polítiques.

EL PARC NACIONAL

El Parc Nacional de Cabrera és necessari. És necessari per preservar una mica de la nostra mar, que no gaudeix de cap zona protegida, i que té a Cabrera el seus màxims valors biològics. És necessari per a conservar un patrimoni faunístic i paisatgístic excepcional i restaruar les degradacions que ha patit. És necessari per a fer possible un ús públic (cultural, escolar, lúdic i fins i tot turístic, per què no?) ordenat, racional i compatible amb la conservació. Una Estació Biològica, un conveni entre tantes parts com vulguin, és una broma de mal gust, que ni ajuda a la mar, ni permet cap ús públic, ni dona cap garantia certa de conservació.

A més de necessari, el parc nacional és inevitable. Es pot ajornar, però la idea té darrera un recolament molt gran, polític, científic i social. Cabrera no és el preu del «Plan Júpiter», ni un problema militar, ni real: Cabrera és simplement una qüestió política. La solució no la tenen els militars, ni el científics, ni el Rei, la solució (i el problema, si em permeteu una mica de cinisme) la té el PSOE. Amb el parc la disjuntiva és el progrés o reacció, i ajornar els problemes no sol ser progressista. O és que el Parc Nacional de Cabrera és una Nova OTAN, una nova Concertació Social? No seran massa, ja?

(*)Diputat del PSM-EEM
ÚLTIMA HORA

Cabrera, Parc Nacional de les Illes Balears

La formalització del conveni proposat pel Ministeri de Defensa, significaria una ridiculització absoluta de la decisió presa pel Parlament, cambra que representa democràticament els pobles de les illes. És el Congrés de Diputats el que ha de decidir sobre la proposició de llei, que va ésser aprovada unànimament per tots els grups parlamentaris.

El Govern i la FSB-PSOE poden tenir totes les converses que creguin, però no poden passar per damunt l'acord del Parlament. Si és cert que el President Gabriel Cañellas espera per a retirar la proposició de llei que el grup socialista s'afegeixi a la seva decisió, es comprova, una vegada més, la manca de voluntat del Govern Balear per a impedir la destrucció dels ecosistemes naturals de les Illes Balears.

No és admissible que es negociï amb la nostra sobirania, i amb el nostre territori. I és una pura il·lusió pensar que per renunciar a aquest dret del nostre poble el Govern de Madrid abocarà els milions sobre les illes. Contràriament l'experiència ens demostra que sols aquelles co-

munitats autònomes que han mantingut la seva personalitat i la seva sobirania han aconseguit resultats tangibles en la negociació amb Madrid.

El PSM rebutja qualsevol possibilitat de què el Parlament sol·liciti la retirada de la proposició de llei aprovada. I ens reafirmem en la necessitat de la immediata declaració de Cabrera com a Parc Nacional marítimo-terrestre, amb inclusió d'àrees de Reserva Integral. Amb la conseqüent incompatibilitat d'aquesta declaració amb la continuació de les activitats militars.

El Conveni proposat pel Ministeri de Defensa s'acosta al ridícul quan proposa el finançament, al seu càrrec, d'una estació biològica, i insisteix un cop més en la realització de maniobres i exercicis de tir, amb supervisió científica.

En el tema de Cabrera s'ha demostrat massa clar el centralisme que afecta a les formacions polítiques estatals (PSOE i PP). El PSOE, en especial, amb la seva actitud, les seves ambigüetats i els seus silencis, s'ha manifestat com un partit profundament centralitzat, incapacitat

per a adoptar actitud pròpies davant els temes importants. I això és molt greu, ja que ens haurem de qüestionar el caràcter d'un partit que no és capaç de mantenir les seves decisions, que no denuncia les actituds contràries als acords del Parlament de les Illes, i, en el millor dels casos, intenta jugar una espècie de doble joc (amb una cara a Madrid i una altra a les illes).

Si hem de renunciar al que creim necessari i convenient per a les Illes Balears per la suposició de què a Madrid no ens ho acceptaran, estem condemnant les nostres institucions a no tenir cap capacitat autònoma de decisió, a acceptar el paper provincial que ens adjudiquen, i a no deixar d'ésser mai una «autonomia de tercera».

És per totes aquestes raons, i d'acord amb la decisió del Parlament de les Illes Balears, que la proposició de llei de Cabrera ha de seguir el seu curs parlamentari. Aquesta és la única actuació coherent, i la que hem d'exigir totes les forces polítiques i socials.

Partit Socialista de Mallorca
Esquerra Nacionalista

sa teulera

CERÁMIQUES - FET A MÀ PLANTES I FLORS

C. Campos, 80 - Tel. 66 01 76 - LLUCMAJOR

Graboplast

ROTULOS LUMINOSOS Y GRABADOS EN GENERAL PLASTICOS - LATON - NEON CARTELERIA PARA HOSTELERIA

Cra. Lluçmajor - S'Arenal - Tel. 66 10 10 (LLUCMAJOR)

FUSTERIA

Guillem Oliver Monserrat
Necessitam Oficial 2na.
Els interessats telefoneau al
núm. 65 07 59

C/. Escorial, s/n (travessia Rambla) CAMPOS

PETITONS

ARTICLES INFANTILS LLISTES NAIXEMENT
De 0 a 10 anys

Plaça d'Espanya, 46 - Tel. 66 18 59
LLUCMAJOR

Cal preservar les àrees naturals de l'especulació

La sentència de l'Audiència Territorial de Palma sobre la petició d'indemnització de les empreses Ses Covetes S.A. i Skandiaplan AB pot significar un retrocés greu en la defensa del medi ambient a les Illes Balears. Sobretot per les interpretacions i conclusions demagògiques i limitades del possible abast final d'aquesta sentència.

Cal dir que l'intent de generalitzar aquesta situació a altres àrees naturals és fora de lloc, ja que ni Sa Punta de n'Amer ni Sa Canova, ni altres àrees, es troben en la mateixa situació. En el cas de Sa Canova no s'han acomplert els terminis prevists per la legislació, i qualsevol indemnització és improcedent.

La determinació del «quantum» és una qüestió discutible i amb diverses interpretacions possibles. ¿Quin era el preu el 1984 del m² urbanitzable? ¿Com es calcula aquest preu?

Pensem que cal diferenciar el valor real del que tan sols eren expectatives de guany. No s'ha produït cap inversió i considerem fora de raó demanar una indemnització valorada amb preus especulatius. Les valoracions efectuades per les empreses sueques són excessives.

En la nostra opinió s'ha de recordar que el Tribunal suprem pot anul·lar la sentència, o reduir la quantitat de la indemnització, d'acord amb una interpretació més restrictiva dels drets de les empreses urbanitzadores. Sols a partir d'aquest fet podem jutjar i valorar les noves conseqüències que es derivaran per a la política d'ordenació del territori a les Illes Balears.

En tot cas, i després de la sentència del suprem, no es pot descartar que la CAIB no hagi de pagar una certa quantitat en concepte d'indemnització, a les empreses de capital suec Ses Covetes S.A. i Skandiaplan AB. Però ens demanem: ¿Per què no es pot pagar la preservació d'una àrea tan important per a la conservació de la natura a Mallorca?

¿És que a partir d'ara haurem d'acceptar la destrucció del paisatge i la natura? ¿És que el manteniment sense urbanitzar de les poques zones del li-

toral mallorquí que encara resten sense ciment no és una necessitat social de primer ordre, que justifica una inversió important?

Si hagués existit una política d'ordenació territorial i de preservació d'àrees naturals protegir no costaria diners. El dilema no és entre els que volen protegir gastant diners públics i els que volen protegir sense gastar. La contraposició és entre els que volen propiciar un creixement irracional i els que volem mantenir un desenvolupament territorial coherent i harmònic.

A cavall de l'especulació urbanística s'han produït uns enormes augmentos de les plusvalues en els negocis urbanístics. ¿Ha estat capaç la Comunitat Autònoma de generar una política impositiva tendent a canalitzar part d'aquestes plusvalues cap a inversions socials? No hi ha dubte que la destrossa sufrida per la major part de la costa mallorquina ha provocat uns guanys extraordinaris als grups especuladors. ¿Per què no s'ha gravat aquest activitat depredadora del territori amb una càrrega fiscal adreçada a fer possible la conservació del que resta sense destruir?

Per altra banda, si s'ha de pagar, no es paga per la imprevisió del Parlament de les Illes Balears, es paga per la imprevisió inicial, en autoritzar uns plans parcials que mai s'havien d'haver autoritzat. Cap plantejament coherent de l'ordenació del territori pot preveure que l'àrea de Es Trenc sigui urbanitzable. Per tant la imprevisió real és la dels que han permès -i fins i tot propiciat- aquest creixement urbanístic desenfrenat i especulatiu.

La via de fer lleis específiques de protecció d'àrees naturals és un procediment d'emergència, impulsat per l'oposició parlamentària, davant la inoperància del Govern, la inexistència d'un Catàleg d'Àrees Naturals aprovat, i davant la imminència de la destrucció irreversible de les darreres àrees verges del nostre territori. I aquesta situació és el producte d'una visió desenvolupista, que ha conduït a aprovar tota casta de plans parcials i plans generals de caràcter expansiu.

En definitiva són aquests sectors, mancats de tot criteri d'ordenació territorial, els que ara recorden que varen votar en contra de la Llei de Declaració de Es Trenc i Es Salobrar de Campos com a Àrea Natural d'Especial Interès.

Aquesta actitud del Govern de les Illes Balears, que concorda amb la inhibició davant l'ordenació i conservació de les Àrees Naturals aprovades, ens fa pensar que el Govern no és fiable en la defensa política dels interessos de la nostra comunitat autònoma en matèria de defensa de la natura i el paisatge.

La suggerència del Sr. Gabriel Cañellas de què l'únic camí és el de l'acció privada, a través de coses com la Fundació Illes Balears, que de moment sols han servit per a orquestrar polítiques d'imatge, és una qüestió significativa de com entenen des del Govern i el Partit Popular la protecció del territori.

I això és greu, perquè si els poders públics no poden protegir, a través de la gestió del Govern, i a través de l'acció legislativa del Parlament, i no resta altra opció que pagar grans sumes als especuladors (quan és notori el pressupost mínim de què disposa la CAIB i la seva oposició a crear impostos que gravin l'especulació o a emetre deute públic per fer front a les necessitats de les illes), haurem de concloure que estem en una situació crítica i greu si volem defensar el que queda sense destruir del territori de les illes.

Si les institucions no serveixen -perquè no volen- per a protegir els espais naturals s'està propiciant la frustració d'un important sector de la societat de les Illes Balears, i s'obren les portes del radicalisme i la desconfiança cap a l'administració.

Hem de recordar, de tota manera, que el Tribunal Suprem ha de dir la darrera paraula, i que moltes de les consideracions que s'han fet són precipitades i lleugeres. Fins que no es produeixi la sentència del Tribunal Suprem no serà possible preveure quines seran les conseqüències d'aquest tema sobre el futur dels nostres espais naturals.

El PSM presenta al Parlament una Llei de declaració de Capocorb com a àrea natural d'especial interès

L'àrea de la Marina de Lluçmajor és una zona de gran importància paisatgística, ecològica, cultural i etnològica. Això ha fet que sigui inclosa a tots els catàlegs i inventaris d'espais naturals realitzats per diferents organismes (Institut d'Estudis Ecològics —INESE, ICONA, Govern Balear...), però aquest fet no l'ha salvada d'un ús urbanístic extensiu desmesurat que ha ocupat ja la major part del litoral amb un rosari continu d'urbanitzacions. El llarg «boom» de la construcció, si pareix que ha trencat el cercle de pobresa que significava viure de l'explotació agrària a la Marina, tampoc no ha aportat cap riquesa sòlida ni cap guany clar i col·lectiu; ans ha destruït bona part de les nostres garrigues, ha degradat el nostre paisatge i ha abocat Lluçmajor a un futur ple d'incertesa.

SA MARINA

La Marina, aquesta contrada a la vegada litoral i àrida, de terres magres i —fins fa poc— economia autàrquica, dura i ben illenca ha estat el redòs de nostra raça. Perquè, a més d'esser la més extensa i representativa de les marines de Mallorca i incloure tot el conjunt de comunitats i espècies vegetals (garrigues, ullastrars litorals, estepes, romanins, llenstrisques, orquídies, rapes, cebes marines... o endemismes com el pi de Llorenç) que hi són pròpies, a més d'altres elements de gran importància biològica (conjunts fauno-florístics de les bases temporals, diverses poblacions de vertebrats, colònies d'aus marines...), la Marina de Lluçmajor és alguna cosa més que un producte de la geologia, de la flora, la fauna i el clima. L'home, que en viu, l'ha modificada en profunditat, l'ha coneguda i l'ha estimada. Els homes hi han aportat herbívors, han practicat la trashumància entre les marines i les muntanyes mallorquines, han conrat terres marginals, com les rotes. Quan el clima ho volia i l'anyada era magra, la fam naixia a la Marina, i planava sobre les viles de l'illa. I d'aquests aprofitaments i dels conreus, en depenen avui moltes de les espècies de fauna de garriga. A més de pastures o d'espai, la garriga ha donat les protei-

nes de la caça, l'energia de la llenya, els materials de fusta o de pedra, el marès, excavat a vorera de mar perquè era més bo de traginar a la vela que amb carros. Hem modificat l'aparença de la Marina estructurant-la en parets seques, que són partions humanes, que aturen el bestiar i les pastures, però que formen també barreres per a la fauna, o pistes que recorren els mostels, o caus per a serps i altres animals... La vida a la Marina és una autèntica cultura, i no tan sols als versos de Salvà, sinó també a les cançons populars, a la manera de construir una barraca i a les pràctiques agrícoles. A la vida, en sí. La Marina és paisatge i és cultura, i forma part de manera primordial de la identitat dels pobles que en tenen. I està en perill: urbanitzacions al litoral, la part més preciosa i important d'aquest ecosistema. Casetes, parcel·lacions i terciarització més endins. Cal saludar amb esperança (una esperança anguniada: frissau!) que hi hagi interès per la conservació de la Marina. No sols està justificada sinó que èticament hi estam obligats.

CAPOCORB

Així fa Joan Mayol el resum de l'impacte de la presència humana sobre l'ecosistema marinenc al llibre *Sa Marina*, una realitat per conèixer, acabat d'editar per l'Obra Cultural Balear de Lluçmajor.

El crit d'anguniada esperança que clou el text citat (llarga és la cita!) ha cristal·litzat a Lluçmajor als voltants d'una reivindicació ben clara: la protecció de la zona de Capocorb, amenaçada d'urbanització pel capital àrab de Cala Cristal S.A. des de l'any 1982, quan l'Ajuntament de Lluçmajor aprova inicialment el Pla Parcial de Capocorb Nou.

La lluita en defensa de Capocorb és alguna cosa més que la lluita per la preservació d'un dels pocs racons de la Marina que queden sense urbanitzar, és també la lluita contra un monstre urbanístic impresentable i la lluita pel futur d'un poble i pel dret contra l'ús embullós de la llei.

La urbanització de Capocorb s'extendria al llarg de quasi quatre quilòmetres de la costa de Lluçmajor, a ponent de cala Pi —que queda, com

cala Beltran engolida per la nova ciutat—, ocupant una àrea de 445 Ha. (major que casc antic de Ciutat o que el casc urbà de Lluçmajor) i amb capacitat per a dotze mil habitants. No és un misteri que el subministrament d'aigua a una població d'aquest volum no el garanteixin les reserves de la zona, una de les més àrides de Mallorca.

EL PLA GENERAL DE LLUCMAJOR

El Pla General de (des)Ordenació Urbana de Lluçmajor, que regula (?) l'urbanisme del nostre terme (i és el marc legal on s'inscriu el Pla parcial d'urbanització de Capocorb) fa unes previsions del sòl urbà i urbanitzable que —si es complien— permetrien viure més de 70.000 persones al terme de Lluçmajor. Aquesta barbaritat no està en camí de complir-se, perquè amb vint-i-dues urbanitzacions que tenim ocupant la major part del nostre litoral, només hi ha realment edificat un 30 % —o menys— del sòl edificable. Amb aquesta perspectiva (més del setanta per cent dels solars encara són buits) no és rendable per a res —ni per especular— fer noves urbanitzacions. Perquè, idè, tirar endavant la de Capocorb?

La urbanització de Capocorb acabaria de trabucar dos equil·libris que ja hem romput. L'econòmic, d'oferta i demanda, però, sobretot, l'ecològic, el de la relació de l'home amb els recursos naturals.

DOBLERS I AIGUA

Enguany que els grans touroperadors han estret fort els hotelers, dient-los que no els envien més turistes, hem sentit moltes vegades les llàgrimes de cocodril de determinats sectors que ara comencen a gemegar per l'excés d'oferta turística (molt superior a la demanda), pel creixement desmesurat de la construcció, i pel pes fora mida de l'oferta residencial comparada amb l'hotelera, així com algunes per la baixa qualitat dels equipaments. Aquí ens estalviarem repetir-les, entre d'altres

coses perquè alguns dels que ara plorinyen són els que, quan han deixat Mallorca feta una figa, van a re-invertir allò que ens han sucuat al tercer món. Només recordarem que a Lluçmajor, les desgràcies, les tenim totes: excés d'oferta residencial, oferta turística progressivament degradada, més oferta de solars que demanda d'habitatges, i un disseny urbanístic inexistent o nefast.

Però encara no és així el pitjor. Els genis del desenvolupisme oblidaren que Mallorca és una illa: Un territori finit, limitat i voltat de mar. I ara no saben on posar les pedreres per extreure els macs per a la construcció de tants de xalets i hotels i ports esportius i aeroports i autopistes sense desgraciar les vistes o els pulmons dels veïnats, no saben on ficar tants de cotxes per a tanta de gent, per on fer passar tantes autopistes per a tants de cotxes per a tanta de gent, on fer aterrar tants d'avions que duen tants de turistes sense despertar tants de turistes que dormen a tants d'hotels de vora de tantes d'autopistes i de tants de camps d'aviació, etcètera. Però, sobre tot, comencen a no saber d'on treure l'aigua per dutxar i abeurar tanta de gent (i per regar tants de camps de golf i tants de xalets amb jardinet, que fan tan guapo).

ÀREES NATURALS D'ESPECIAL INTERÉS

La urbanització de Capocorb Nou és un exemple paradigmàtic d'aquesta manera d'entendre el progrés. Amb un Pla Parcial aprovat per la dreta i pel PSOE i, després de mil equinoccis, pel Consell de Govern de la Comunitat Autònoma, però suspès per una sentència de l'Audiència de Palma. Aquesta sentència va ser recorreguda davant el Tribunal Suprem tant pel GOB i el Col·legi d'Arquitectes, com per la urbanitzadora. Ni el GOB ni el COAB no varen poder pagar la fiança que hauria confirmat la suspensió del Pla Parcial de Capocorb i, per tant, hauria impedit l'inici de les obres fa dos mesos.

Un inici d'obres que segueix essent de dubtosa legalitat, atès que apliquen la primera fase del Pla Parcial quan ja s'ha acabat el termini per a la seva realització (3 anys, des del gener del 86). Al nostre parer, seria molt més adequada i efectiva una suspensió cautelar que no la «renegociació» de terminis

que, sense elements de pressió, està fent l'Ajuntament, com si l'interès que la urbanització estigui avançada quan el Suprem dicti sentència.

Una sentència del Suprem que és molt probable que confirmi la de l'Audiència de Palma (o fins i tot, que trobi noves deficiències a la urbanització), cosa que suspendria el Pla Parcial vigent (i caducat en la seva primera fase) i el sotmetria de nou a informació pública i a una nova aprovació.

A més, al nostre parer, la nova llei de costes afecta la urbanització. La disposició transitòria tercera, apartat 2 diu: *En los terrenos que, a la entrada en vigor de la presente Ley, estén clasificados como suelo urbanizable programado o apto para la urbanización se mantendrá el aprovechamiento urbanístico que tengan atribuido, aplicándose las siguientes reglas:*

(...) b) *Si cuentan con Plan parcial aprobado definitivamente, se ejecutarán las determinaciones del Plan respectivo, con sujeción a lo previsto en el apartado siguiente para el suelo urbano. No obstante, los planes parciales aprobados definitivamente con posterioridad al 1 de enero de 1988 y antes de la entrada en vigor de esta ley, que resulten contrarios a lo previsto en ella, deberán ser revisados para adaptarlos a sus disposiciones, siempre que no se dé lugar a indemnización de acuerdo con la legislación urbanística. La misma regla se aplicará a los Planes parciales cuya ejecución no se hubiera llevado a efecto en el plazo previsto por causas no imputables a la Administración, cualquiera que sea la fecha de su aprobación definitiva.*

També pot ser útil saber que la servitud de protecció que marca la nova llei pot ser amplificada fins a dos-cents metres des del límit interior de la ribera de mar, previ acord de l'Administració de l'Estat amb l'Ajuntament i la Comunitat Autònoma (article 23).

A més de la possible sentència del Suprem contrària a l'actual Pla Parcial de Capocorb, hi ha dues vies per evitar la destrucció d'un dels darrers racons de la Marina: la modificació o revisió del Pla general, difícil i perillosa; o la més senzilla, l'aprovació, per part del Parlament Balear, d'una llei que declari la zona Àrea Natural d'Especial Interés. El PSM ha optat per aquesta via i ha presentat al Parlament una proposició de Llei que declara bona part de la marina de Lluçmajor A.N.E.I.

LA LLEI, AL PARLAMENT

Fent-se ressò de les demandes realitzades des de diversos sectors socials, científics i ecologistes, i en concret d'una carta del GOB que demanava una iniciativa d'aquest tipus, el grup Parlamentari del PSM-EEM ha presentat una proposició de Llei que declara Àrea Natural d'Especial Interés la zona compresa entre el Cap de Regana i el Torrent de Cala Pi, el millor conjunt de garrigues, penyalars i paisatges de tot el Migjorn mallorquí.

Aquesta llei pot fer possible una primera passa de cara a la conservació i ús racional d'un ric patrimoni natural, paisatgístic, cultural i arqueològic; cosa que segurament anirà en benefici d'un futur allunyat tant de les estretors del passat, com de la insensibilitat i la destrucció del present, un futur on el desenvolupament cultural sigui el signe més evident del benestar econòmic i social. No oblidem que Capocorb serà la més important reserva natural entre Santa Ponça i Es Trenc i el millor espai verd de la Badia, el vertader pulmó d'una zona ja massa atapeïda d'edificacions.

LES INDEMNITZACIONS

En cas d'aprovar-se la Llei, les indemnitzacions als promotors no anirien a càrrec de l'Ajuntament, com molts de llucmajorers temien, sinó del Govern Balear.

Això es produeix en un moment que la dreta i la patronal CAEB han començat una forta campanya contra la creació d'espais naturals aprofitant la recent i increïble sentència de l'Audiència de Palma a favor de les empreses sueques que volien urbanitzar Es Trenc, condemnat el Govern Balear a indemnitzar-les amb més de mil milions de pessetes. És curiós veure com els grans empresaris mallorquins es feliciten de veure com, dels doblers del seu Govern, engreixen empreses estrangeres. També és fort veure com els portaveus dels urbanitzadors (Bernardo Deyà) es feliciten per la «seguretat jurídica» que «recobren»; el que de debò cobram els mallorquins és la seguretat absoluta que no deixaran un duro per perdre, o urbanitzen o cobren. ¿Què és més negoci, invertir o esperar que t'indemnitzin? Però és important no cedir a les pressions de la demagògia i esperar les resolucions del Suprem.

I L'AJUNTAMENT?

Ara l'Ajuntament té tres decisions immediates per prendre en matèria de medi ambient; dues tenen a veure amb Capocorb. La primera és la possibilitat de suspendre d'una vegada unes obres dubtoses abans que puguin entorpir els possibles efectes de la Sentència del Suprem o generar indemnitzacions. La segona és fer costat a la proposició de Llei presentada pel PSM-EEM al Parlament, el suport de la primera institució llucmajorera seria el millor aval i la millor legitimitació a una iniciativa proteccionista que, a més, treu les castanyes del foc a la Casa de la Vila. El PSOE ja ha anunciat que votarà afirmativament aquesta proposta del PSM.

La tercera té un altre caràcter, però no és menys immediata ni manco important. És la petició de fer costat a la proposició de Llei de declaració de Cabrera Parc Nacional que el Parlament balear va enviar a les corts espanyoles.

CABRERA

Com el de les indemnitzacions, aquest tema és objecte d'una forta campanya en contra, encara que molt més hàbil i subtil. Es tracta, primerament, de crear l'estat d'opinió que tot està perdut, que a Cabrera, passi el que passi, hi seguiran fent maniobres. Després es tracta de llevar ferro al tema de la sobirania

del nostre parlament, recordant que el poble de les Illes Balears no en té, de sobirania, que la sobirania és de la «Nación Española», una i indivisible, i que és executada pel Govern «de la Nación»; que primer són «los intereses de la defensa nacional» que la dignitat dels representants dels pobles de les Balears. Finalment, el tercer argument intoxicador consisteix a dir que els ecologistes no volen defensar Cabrera sinó empipear els militars, que el PSM no vol defensar Cabrera, sinó fotre el PSOE, etcètera.

I és que en torn de Cabrera ens hi jugam moltes coses: la presservació de l'arxipèlag cabrerenc, la dignitat com a poble, la negada sobirania de les nostres minses institucions, la independència dels dictats de Madrid...

Sortosament, alguns polítics han sabut mantenir el cap ben alt: N'Enric Ribes i un bon grapat de militants socialistes eivissencs, que han sacrificat una carrera política en un partit poderós i governant a canvi de poder continuar la lluita pel socialisme i les llibertats de les illes en un partit independent: o En Jaume Carbonero, que s'ha estimat més deixar el Parlament que traïr les seves conviccions. Potser algun regidor llucmajorer n'haurà de prendre mostra.

Antoni Llompart.

Carta oberta dirigida a la secció «Sa Nostra»

Per la present vénc a donar l'enhorabona al coordinador o coordinadors d'aquesta secció que tan brillantment va esmenuçant temes actuals sobre la vida municipal.

Des de l'inici de la publicació d'aquesta revista segueix amb molt d'interés els comentaris del falcó i els seus companys. He notat que normalment els escrits prenen forma de xafarderies per expressar veritats com unes cases i opinions que molts compartim i no gosam publicar.

És una llàstima que molts de pics els temes i els personatges se repetesquin tan habitualment, i això és, senzillament, que els qui haurien no li fan ni punyetero casi i ell se desgargamella fent crítiques i observacions.

Crec que aquesta secció és bona i és necessari, encara que no sigui a gust de tots, emperò sí de la major part de la gent del poble.

Ja sabem que sempre surt qualque defensor de causes perdudes que intenta estirar l'atenció de la gent sobre temes diversos, que per una altra part també s'han criticat en una o altra ocasió, emperò que no són tan rabiosament actuals com els que surten els darrers mesos.

També sabem que, segons una enquesta feta per aquesta mateixa revista, les seccions més llegides, no record en quin ordre, són l'Editorial, Sa Nostra i Xerrades de Cafè.

Davant aquests fets, crec que no hi valen paraules.

Endavant les atxes perquè segurament estau en el bon camí.

Atentament,

Un lector obert

REHABILITACIO
D'EDIFICIS I VIVENDES DE MALLORCA

Si vol canviar de casa sense canviar de domicili, sol·liciti informació a la seva oficina de "Sa Nostra". És en benefici de tots.

Recuperem
ca nostra

CAIXA DE BALEARS
"SA NOSTRA"

INTERÈS A PARTIR DE L'11'25 %

COVERBO (escrit també coberbo)

1. Conversa anecdòtica (Mall). «Es de lley anar-se'n a sa Plassa majó y... després de havé fet un coverbo amb cada carnicé» (Antoni Maura. Aygoforts pag. 51). Contar coverbos: contar coses gracioses. «Després xerrarem, contant rondalles coverbos... (Galmes-Flor de Card 152). Diccionari Català-Valencià-Balear. Alcover-Moll..

Contar coverbos, a poder ser succeïts a Lluçmajor, és la intenció d'aquesta secció. La idea ens ha vingut després de llegir un llibre publicat per l'Editorial Moll l'any 1.953 dins la col·lecció les Illes D'Or i titulat «Agudeses i coverbos de L'Ignorància (Setmanari crònic 1.879-1.880)»

Sabem que els nostres coverbos no estaran tan ben escrits com els de L'Ignorància i que la nostra ploma no és pot ni posar vora les de Gabriel Maura, Pere D'A. Penya o Bartomeu Ferrà per anomenar alguns dels col·laboradors del citat setmanari durant els seus sis anys de publicació.

Amb la nostra modèstia desitjam però que els coverbos recollits, si no una gran rialla si us provoquin un petit somriure.

Aquest fet me'l va contar Na Magdalena Servera, gran conxexidora de coverbos i acudits, i graciosa com ningú per narrar-los. Aquest concretament el presencià personalment.

Fa una partida d'anys quan començava a comercialitzar-se el paper de wàter, a sa drogueria de Can Semanet, en reberen bastant i en tenien un prestatge ple.

Hi havia bastanta gent que esperava i una dona que feia **zez zopez** quan va veure tot aquell paper acaramullat demana

-i això què ez?

L'amo que anava despatxant no li contesta. Al cap d'una estona ella hi torna.

-Ezcolta Miquel i perquè zerveix això?

Es pic que feia tres En Miquel cansat de sentir-la li diu:

-per torcar-sees cul.

I ella tota ofesa li amolla:

-Ezcolta Miquel no no t'he xerrat genz malament perquè em conteztizai.

Els estudiants de la sopa

PASTISSERIA

Ca'n Lluç

Sant Llorenç, 78 - A - Tel. 660669

LLUCMAJOR (Mallorca)

XERRADES DE CAFÈ

S'Arenal, més que mai

Què no has vist aquesta arenada que han posat a sa platja de S'Arenal?

-No, jo, en s'hivern, no hi vaig, a S'Arenal.

-Però és que enguany no n'hi ha hagut d'hivern, homo!!!

-És igual, de totes maneres, he seguit tot aquest procés i rebumbori de treure arena d'una banda per posarla a s'altra.

-Sí, ha estat allò de desvestir un Sant per vestir-ne un altre.

-A més de matar molts de peixos i criaders.

-Lo gros és que es tècnics diuen que es primer temporal que faci, la mar se'n tornarà dur s'arena.

-Seria bona aquesta, amb tants de milions com deu haver costat fer tot aquest davasseig...!

-Diuen que tota sa culpa la té es club Nàutic.

-Es de S'Arenal?

-No serà es de Capdepera, tros de rave...!

-Idò sa culpa de tot també la tenim es llucmajorers, perquè està en es nostro terme, i es President, també.

-Diuen que es Club atura sa normal correntia de la mar, i aquesta se'n duu s'arena, com a venjança.

-Jo crec que tots els elements atmosfèrics estan emprenyats, avui en dia, com aquest anticicló que està ja fa temps, damunt Espanya i mos fot totes ses pluges.

-Pens que haurà de ser un temporal molt fort. Saps que n'hi han posada, d'arena...!

-Així es banyistes es podran torrar a l'ample.

-I ses que venen Coca-Cola, es «tiqueteros» i es «tironeros» podran córrer molt quan els encalcin es policies.

-Jo també compadesc ets homos que fan neta sa platja cada dia. Tendran molta més feina.

-Crec que ara més que mai, es pot anomenar «S'ARENAL».

-Trob que en podrien dur un poc, d'arena, a S'Estanyol.

-És vera, només una platja petita, i sense arena, és molt pobra.

-Però s'atracció de S'Estanyol és una altra...

-Sí, a S'Estanyol, s'hi ha d'anar a pescar, a estar tranquil, i per poder respirar un bon aire mariner.

-I per veure cortines!!! Saps quines cortines més maques pengen a ses cases d'ets estiuejants llucmajorers...!!!!

Un que escoltava

Tempus fugit

Curs 1.960 - 1.961

Aquest any fou el primer que només hi va haver el centre de Sant Bonaventura per estudiar Batxillerat. Gràcies als esforços del Batle Dn. Mateu Monserrat (Barril) es juntaren els dos centres aleshores existents a Lluçmajor -Sant Miquel i Sant Bonaventura-. És curiós observar precisament que aquest any, el número d'alumnes que començaren a primer fou inferior als que ho havien fet l'any anterior (sumats els dos centres). Pareix ésser que hi va haver gent que se'n va anar a estudiar fora. Després aquest costum minvaria...

Els qui començaren als frares se trobaren amb el P. Verger de professor de Religió, de Literatura Dn. Francesc Romaguera Pvre. de Geografia el P. Baltasar Cloquell, de Matemàtiques Dn. Joan Serra, de Dibuix el Sr. Joan Calafat i de F.E.N. i E.F. Dn. Antonio Masegosa Galan. Al llarg dels següents cursos conegueren a segon al P. Bestard de Geografia Universal, al Sr. Cardell de Francès; a tercer curs al P. Fiol de religió al P. Rosselló de Llatí a don Gabriel Moragues de Dibuix lineal, a Dn. Andreu i al Sr. Martorell de F.E.N. i E.F.; a quart curs es trobaren amb el P. Cloquell de Llatí, el P. Rafel Ginard d'història, Dn. Antoni Patou de Matemàtiques, Dn. Bernat Garcies de física, de literatura el Sr. Garí i el Sr. Manzano de F.E.N. i E.F. I per tant de mestres tant d'alumnes:

En Leopoldo Alejandro Capellà és Guàrdia Civil i ha estat bastants d'anys destina: aquí, en Sebastià Barceló Verd també és guàrdia Civil, i està a Tràfic, en Francesc Bonnín Tarongí té un negoci de cotxes, en Joan Cañellas Oliver és llicenciat en Geografia i Història i fa escola a Calvià, en Miquel Filori Noguera és el propietari de Can Tià Taleca,

en Rafel Juan el podeu trobar a Can Montes vetllant la producció de formatges, en Joan Miguel Luna Rojas es dedica a l'hosteleria i té juntament amb els seus germans l'agència de Viatges Xaliqui, en Llorenç Lladó Salom és Guàrdia Civil, en Jaume Manresa Tomàs fa de mercader d'animals, n'Antoni Moragues Amengual regenta la tenda de mobles Xey del carrer de Sa Fira, en Joan Mut Ballester es dedica al conreu de la terra, en Ramon Nadal Reynés fa feina al Banc de Vizcaya a la Central de Palma; n'Antoni Oliver Company fa feina a foravila, en Sebastià Oliver Rigo està al Banc de Bilbao de Felanitx. I ara en vénen tres que viuen i treballen a S'Arenal: són en Jaume Oliver Vidal que té una tenda, en Josep Rayó Taberner, que es dedica a l'hosteleria i en Maties Riera Salvà té la tenda «Sayonara». En Miquel Roca Rigo viu a Petra, però no hem pogut aclarir què fa, n'Antoni Roca Salvà és Arquitecte, en Joan Roser Noguera és el propietari del forn de Ca'n Roser, en Gabriel Rosselló Monserrat fa feina al camp, en Joan Rubí Vidal fa feina al ram d'hosteleria, en Guillem Salvà Garau fa de forner a Can Guasp, en Joan Sastre Garau és l'administrador de Calzados Gregorio Clar S.A., en Damià Tomàs Garau és arquitecte, en Manuel Villalba Bauzá fa feina a una empresa de refrescs. Finalment en Juan Benito Tur Santolaria és enginyer.

La Palmera
es fasser

Historiador Terrasa, 37
Teléfono 66 04 69
LLUCMAJOR (Mallorca)

FOTO ESTUDI
REPORTATGES
FOTOGRAFIA INDUSTRIAL
I PUBLICITÀRIA

C/ d'Es Vall, 21 - Tel. 66 00 29

SA FILOA

C/ MELIÀ, 3 LLUCMAJOR

L. Alejandro
Capellà

S. Barceló
Verd

F. Bonnin
Tarongi

J. Cañellas
Oliver

M. Filori
Nogura

R. Juan Rigo

J. Luna Rojas

L. Lladó Salom

J. Manresa
Tomas

A. Moragues
Amengual

J. Mut
Ballester

R. Nadal
Reynés

A. Oliver
Company

S. Oliver Rigo

J. Oliver Vidal

J. Rayó
Taberner

M. Riera Salva

A. Roca Salva

M. Roca Rigo

J. Roser
Noguera

G. Rosselló
Monserrat

J. Rubí Vidal

G. Salva Garau

J. Sastre
Garau

D. Tomas
Garau

J. B. Tur
Santolaria

M. Villalba
Bauzá

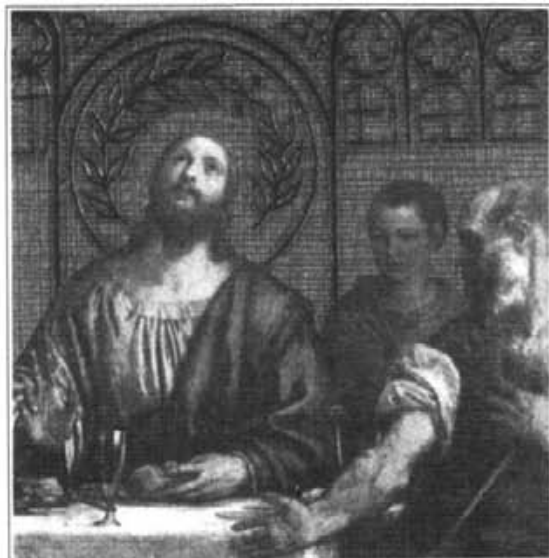
Aquestes són les gloses que Sor Joana de Santa Tereseta del Nin Jesús repartia als polítics locals el dia de Sa Rua

ORACIÓ

S'ha de resar en solitari 200 vegades després de cada menjada forta. SOR ANTÒNIA

*Verge Santa i Benvolguda
jo vos deman que he de fer
si apoiar el PSOE
o apoiar sa censura
No me lleveu l'esperança
vos ho deman per l'AMOR
de Crist nostre Senyor
Podria tornar esser el batle?*

ORACIÓ

Perquè hi hagi il·luminació, s'ha de resar 100 vegades abans i després de cada menjada.

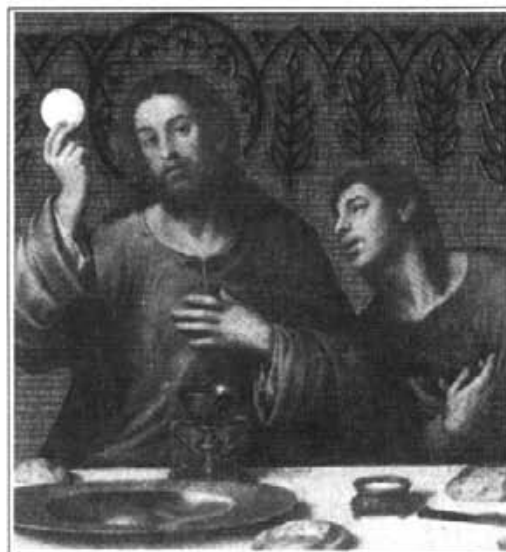
SOR CATERINA

*La m'ha tornada a fer en Fraga
ja ens ha tornat juntar
ji ara que he de votar
lo que vull, o lo que ell mana?
Jo vos deman Soberana
que me veis desde l'altura
sa moció de censura
dic que sí o... figa blana.*

ORACIÓ

Resau-la 150 vegades abans i després de cada Comitè local. SOR MARIA LLUÏSA

*Escoltau s'oració
que ara vos suplicam
tots plegats vos demanam
apoiu sa moció
No consentigueu més mals
pel poble de Lluçmajor
no tingueu en es silló
aquests anticlericals.*

ORACIÓ

Per sorgir efecte s'ha de resar 500 vegades cada dia abans de les menjades fortes. SOR TRINITAT.

*Verge pura i estimada
sempre jo vos resaré
si me salvau que és P.P.
no me faci una putada
Com vos sabeu sa cadira
tots la me volen llevar
però vos m'heu de guardar
¡que em duri tota sa vida!*

ORACIÓ

S'ha de cantar 2 vegades cada deu minuts abans de l'assemblea local. SOR RODOPENA.

*Sálvame Virgen María
Sálvame te imploro con
La moción yo votaría
Cargándome al PSOE
Si lo quiere Juan José
Moción yo votaré
Moción yo votaría
Sálvame Virgen María
No me dejes Comité.*

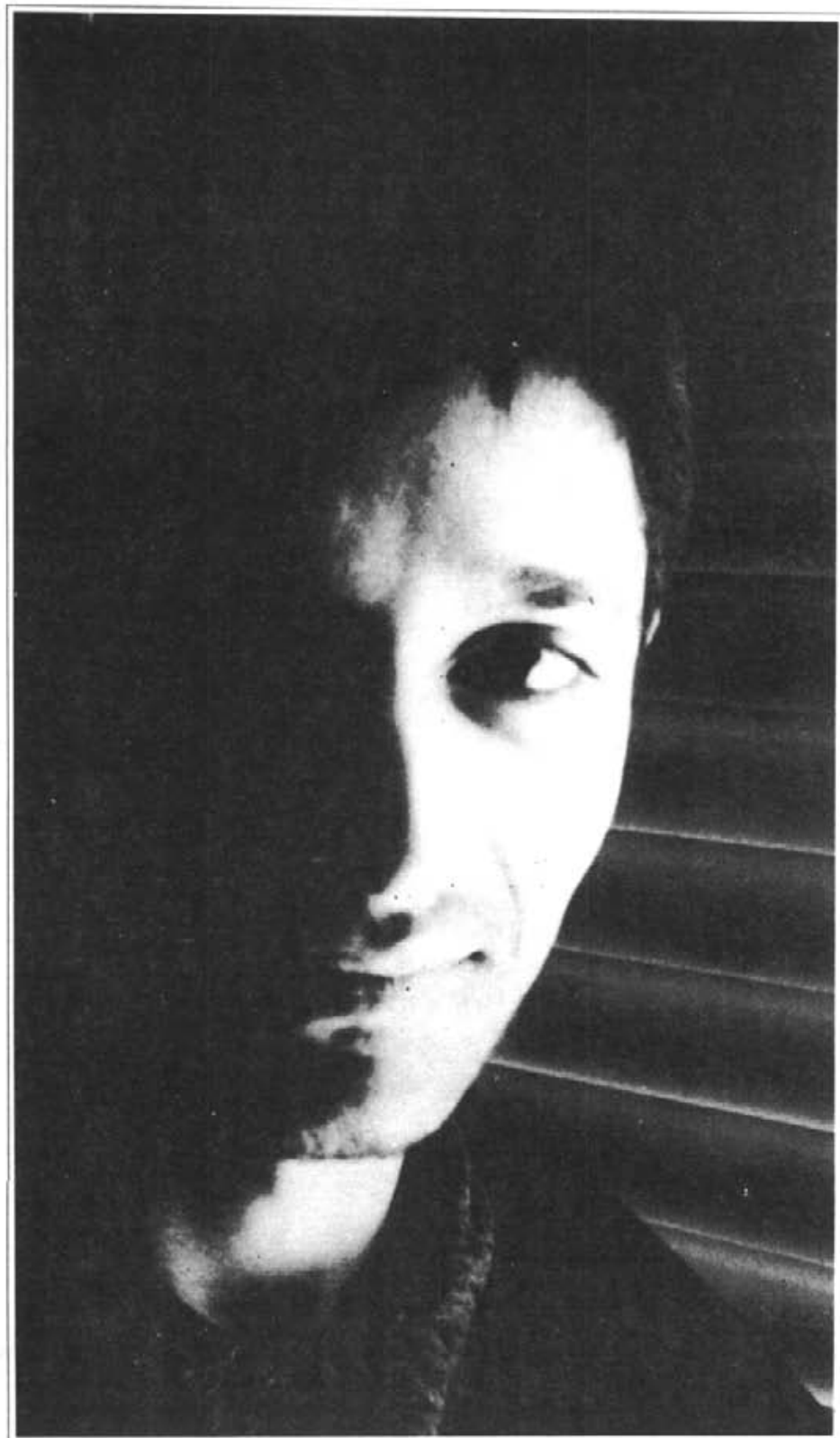

ORACIÓ

S'ha de resar 3 pics amb tots els alumnes abans de començar cada classe. SOR MARIA.

*Ho tenc clar, no apoiaré
sa moció de censura
ho seria una locura
que entrassen es d'es P.P.
Jo Rosa demanaré
bona verge resaré
que em conserveu sa cultura
i si convé, per ventura
apoiaré el PSOE.*

Exposició de Pere Emili

Pere Emili Martínez Martín té 24 anys. Va començar a dibuixar als 6 anys, anant a classe amb Maria Antònia Noguera i als 8 anys va fer allò que ell mateix en diu «el pri-

mer quadre». Conta que a l'escola no era molt bon estudiant perquè en lloc de fer els deures, el que feia eren dibuixos.

Ha passat, com tots els artistes, per diferents etapes: concretament, per la surrealista, hiperrealista i ha anat evolucionant cap a una tendència més expressionista.

Tot aquest darrer material el podrem contemplar a la Sala de la Rectoria, del 19 al 27 de març.

Premi «Picarol» de dibuix

-Quan començares a pintar, d'una manera més o menys constant?

-Quan tenia devers 17 anys vaig anar a mostrar un parell de dibuixos a la que havia estat professora meua, Mª Antònia Noguera, amb el desig de muntar una exposició. Hi vaig anar per demanar-li consell i ella em va animar molt i em va donar la força que necessitava per decidir-me a fer el que va ser la meua primera exposició. La vaig fer el dia de Sta. Cànida a la sala de la Rectoria, on torn aquest mes de març. Era una exposició a base de dibuixos, la pintura va venir després.

Llavors vaig començar a presentar-me a certàmens i no me'n deixava cap. L'any següent vaig saber a través de Ràdio Popular, en un programa d'art, que jo havia estat el guanyador del premi «PICAROL» de dibuix, al Casal Balaguer. No m'ho podia creure i immediatament vaig partir cap a Palma per verificar-ho. Va ser una alegria i me va estimular molt més a continuar una tasca que aleshores encara no sabia ben bé com prendria. A partir d'aquell moment me vaig dir a mi mateix que m'hi havia de posar seriosament.

-Més premis?

-Vaig continuar presentant obres a tots els certàmens que es presentaven: Ciutat de Palma, Teatre Principal, Saló de Tardor... en tots he quedat finalista però no n'he guanyat d'altre. L'important, emperò, és veure't seleccionat i exposat. Això significa que encara que necessitis superació, has agraït.

Un acte de comunicació

-Podries explicar les diferents etapes per les quals has passat?

-La Primera (oblidant els dibuixos

d'infància, naturalment) ha estat la SURREALISTA. Ha estat una etapa que ha significat molt per a mi i me va marcar fortament durant uns anys.

Chirico, Dalí, Magritte, han estat els pintors que me varen fer sentir de veres aquest moviment. Després, me varen interessar més els pintors hiperrealistes americans; aquesta tècnica, però és molt complicada i no tenia mitjans per poder-ho dur a terme. Ara, he anat inclinant-me cap a una pintura on m'hi senti més bé. Superant, poc a poc, les etapes anteriors, ara estic més en la línia de l'expressionisme: desfer una figura, un objecte com si es pogués fondre dins l'espai que l'emmarca, a base de colors càlids.

-Vares fer una altra exposició, per Les Fires, quan va ser això?

-Vaig exposar fa quatre anys, per les Fires, al celler del convent de Sant Bonaventura perquè necessitava mostrar tot allò que havia pintat, tot el meu treball d'aquell temps. Vaig muntar l'exposició amb bastantes dificultats a causa de les condicions del celler i hi vaig dur bastants de quadres. Hi havia tècniques mesclades: olis, dibuixos... i els temes també eren variats (Lluís Llach, autorretrats, nus...) en una

paraula una mica de tot: quadres surrealistes, amb elements variats (arena, pedaços...).

-Ho hem de demanar: per què i per a qui pintes?

-Dir que pintar és una necessitat i quelcom que un sent és un tòpic però com que la pregunta ho és s'ha de contestar. Pint perquè m'agrada, perquè de cada dia m'agrada més, m'hi trob bé i crec que és un acte de comunicació entre el qui pinta i el públic. Has de pintar per a tu mateix i per a l'altra gent. Si no, no té sentit. Quan munt una exposició o quan mostr pintures meves, no esper ni vull que només m'alabin o que només me desjectin. El que desig és que ho discuteixin i em facin a saber què és allò que no ha agradat que hi manca o que hi sobra... Que la pintura els comuniqui una idea.

-Què t'inspira?

-Cada quadre té una història. M'inspira qualsevol cosa: una cançó, un paisatge, un llibre, la vida de la gent que conec... per exemple, una de les darreres obres que he fet es titula «La Mort de Ramon Llull» perquè me vaig sentir impressionat per la biografia i per l'obra d'aquesta gran figura.

A la meva pintura, com a quasi

bé a totes les pintures, hi ha una simbologia: les columnes, el somni, la sang... Me fascinen les pedres, les cultures antigues, pint espais buits. En aquesta pintura si un em coneix veu què diu com som realment o al menys això és el que pretenc.

Es veritat que la sang hi té força cabuda a aquests quadres però no la sang com a violència o crim sinó com a patiment, com a sofriment interior, principi i final de totes les coses.

-En què consisteix aquesta pròxima exposició de dia 19?

-Hi ha olis, tèmperes, tintes, són tècniques mixtes. Sobre teles, sobre llençols i sobre paper d'aquarel·les o de dibuix, perquè ha de tenir una qualitat.

Els temes també són variats i es veu aquesta tècnica que jo anomen expressionisme encara que no s'hi ha de cercar una etiqueta molt formal, tot dins un ambient de grocs i d'ocres.

Un nou nom per a la pintura actual. Un jove llucmajorer al qual desitjam els millors èxits perquè hens hem d'alegrar forçosament quan es tracta de fomentar l'art en qualsevol de les seves possibles expressions.

Catalina Font

CENTRE DE PREPARACIÓ MATERNAL ATÈS PER COMARES

Carrer Rigo, 73 - LLUCMAJOR
Tel. 66 24 90 (Dimarts i Dijous horabaixa)
Tel. 66 17 98 (particular)

TALLERS LLUCMAJOR SERVEI OFICIAL

Reparacions en general
Planxisteria i pintura

Ronda de Ponent, s/n. Tel. 66 12 67 (LLUCMAJOR)

Flors i Plantes Amengual

PLANTES - FLORS
RAMS DE NUVIA
CORONES I RAMS
C/ Born, 17 - Lluçmajor

RESTAURANT

GRAN VIA

NOCES - BANQUETS - COMUNIONS
I BATEIGS

Informació: Tel. 66 03 17 - LLUCMAJOR

Joan Clar, un enamorat dels treballs d'Arxiu

Bon col·laborador nostre, investigador, especialista en topònims, torres, estudiós de tot tipus de tema relacionat amb un Arxiu, tasca que fa amb una gran meticulositat i paciència: És en Joan Clar i Monserrat.

-Quan va començar la teva afició cap als documents antics i perquè?

-Vaig començar per anar a l'Arxiu municipal de Lluçmajor, encara que l'interès no va néixer en aquest Arxiu. Sempre havia sentit una predilecció especial cap a totes aquestes coses que en deim antigues o velles.

-Què hi trobares, a l'Arxiu municipal de Lluçmajor?

-A aquest Arxiu, un dels més rics de Mallorca, hi vaig trobar un món immens de documents, els quals no podia abraçar d'una vegada, amb un sol cop. A la meua arribada, el desordre era general, però poc a poc, vaig començar a compondre-ho. Al cap d'un temps varen encarregar a l'amo En Joan Sociés, la tasca d'ordenació de l'Arxiu, i, juntament amb ell, vaig continuar aquest treball.

-Quin va ser el teu primer treball?

-No sé si se pot considerar com a tal, però sí com una recopilació: al cap d'uns anys d'anar per l'Arxiu municipal, vaig aconseguir reunir un petit «arxiu» a ca meua, del qual em sent orgullós; es tracta d'una recopilació de malnoms de Lluçmajor (aproximadament uns dos mil).

MOLINS, POSSESSIONS, TORRES...

-I després?

-Més envant, i continuant amb l'interès per totes aquestes quimeres, vaig fer un estudi, encara no l'he acabat, sobre les torres de defensa de Lluçmajor. No les de costa, sinó les interiors, les de les possessions, aixecant un croquis a escala de cada una. Aquests edificis són veritables monuments que necessiten ser protegits.

He fet col·laboracions d'articles: concretament en aquesta mateixa publicació «Lluçmajor de Pinte en Ample» vaig mostrar a través d'una sèrie de capítols, els molins de vent de Lluçmajor. Una altra sèrie d'articles en els diaris sobre Guardes de Costa. Una tercera sèrie sobre les «Illetes del Casc Urbà» i d'altres sobre les Torres de Costa.

-Les torres són un dels temes preferits dels teus estudis. Parlan's una mica del procés d'aquests treballs i de la finalitat.

-Sobre l'assumpte de les torres de Mallorca he de dir que és una recopilació de documents que abarquen des del S. XVI fins al XIX, quan va ser la fi de les torres. El procés és el següent: consulta de llibres, full per full, i comprenen un total de cinc-cents fulles. Després, fotocòpia del document trobat i finalment la corresponent transcripció. Posteriorment s'arxiva cada document en el seu lloc. De cada document se'n poden treure dades interessants com són el nom de les torres, motiu de renúncia del torrer, edat, municipi de la torre, topònims, malnoms, etc...

La finalitat d'estudiar aquest tema és la de trobar tot allò que fins ara és desconegut com pot ser qui les va construir, quan, el lloc...

LA INVESTIGACIÓ EM SATISFÀ PERSONALMENT

-Darrerament has col·laborat en aquesta revista amb les Possessions de Lluçmajor. Què pretenieu amb aquests articles?

-En companyia d'Antoni Oliver i d'Antoni Monserrat, vàrem fer un interessant recorregut per les possessions de Lluçmajor. Al mateix temps, en aquesta revista, sortien publicats un bon aplec d'articles dedicats a les possessions més importants del terme, tractant de fer-ne una petita història particular parlant dels propietaris, valors estimats en diferents cadastres de distints anys, les classes de cultius i ramaderia... a més d'una breu síntesi de prehistòria (poblats talaiòtics, monuments, etc...)

-Quin, de tots aquests treballs, t'ha comportat més dificultats?

-Tal vegada el treball més difícil va ser el de les torres de S'Estalella i Cala Pi, que m'ogüerem en companyia de Josep Segura. Més difícil, en el sentit de trobar traves i apatia per part dels Estaments.

Tot aquest negoci va desembocar en un estira i amolla per part de gent que hi estava relacionada i més per gent que no hi tenia cap feina.

La torre no se va restaurar com calia (el color que es va donar al referit, per exemple), però malgrat tot, la torre de S'Estalella, que abans estava a punt de no poder recuperar-la, ara està dreta, esvelta i orgullosa.

El negoci que va haver de mester un bon grapat d'anys, va acabar amb la restauració d'aquesta torre, treball del qual em sento orgullós a l'haver-lo realitzat. Ara, la de Cala Pi, encara dorm el son de fa tants d'anys.

-Què estudies en aquests moments?

-Actualment i ja des de fa uns anys, a través de D. Bartomeu Font i Obrador, el qual em va introduir a l'Arxiu del Regne de Mallorca, estic investigant sobre les torres de defensa de Mallorca.

-Projectes...?

-Sempre n'hi ha. En el món de la investigació sempre hi ha temes motiu d'estudi. La tasca és enorme, suposa una feina de molts d'anys i encara que aquesta tasca de vegades desil·lusiona, d'altres moments són de vertadera satisfacció.

Catalina Font

VENGA A ADMIRAR EL TALENTO EN DIESEL.

PEUGEOT 405 DIESEL

- MOTORES DIESEL PEUGEOT.
- ATMOSFERICO DE 1.905 CC. Y 70 CV. DIN Y TURBO INTERCOOLER DE 1.769 CC. Y 92 CV. DIN.
- HASTA 180 KM./H.
- 4,6 LITROS DE GASOIL A LOS 100 KMS.
- DIRECCION ASISTIDA Y FRENOS ABR.
- ELEVAVINAS ELECTRICO.
- AIRE ACONDICIONADO Y TECHO PRACTICABLE.
- BLOQUEO CENTRALIZADO DE PUERTAS Y MALETERO.

PEUGEOT 205 JUNIOR

1.025.000 PTS.

**LO TIENES
EN EL BOLSILLO.**

- MOTOR TU-1 de aleación ligera y árbol de levas en cabeza.
- Cilindrada: 1.124 c.c.
- Consumo: 4,5 litros a los 100 Kms.
- 3 ó 5 puertas.
- Pre-equipado de radio.
- Asientos tapizados en tela vaquera.

PEUGEOT 205
Contigo al fin del mundo.

Tallers MARINA

Joan Ramon

PEUGEOT - TALBOT

Agent Oficial

C/. Marina, 104 - Tel. 66 05 21
Exposició i Venda: Ronda Migjorn, 80
LLUCMAJOR

Gràcies!... però...

Va esser molt gran la meva sorpresa, quan vaig veure el cantó de Ca'n Gaspar de plaça net. Ara està així com toca, i esperem que hi estigui per sempre. Estic content perquè al manco hi ha qualque intent per embellir la nostra ciutat, i fer-la més agradable. Era hora! I mereix l'enhorabona aquell que ho va fer. Esperem que ara, quan està tan net i hermós, no hi hagi ningú, a qui se li ocorri tornar-ho a embrutar, perquè això seria fer «ses retxes dins s'aigua», com diuen en bon mallorquí.

És notable aquesta alabança i aquest elogi tan merescut, per l'autor d'aquesta proesa i heroïcitat que mereix esser exalçat com a model i exemple a seguir dins un poble, on són pocs els intents de delicadesa per aconseguir, que allò que és de tots, estigui net, i pugui esser l'orgull de tots els llucmajorers.

Malgrat tot, ara que m'he animat, quan he trobat resposta a les meves preguntes, voldria recordar que encara hi ha racons de brutor dins el nostre estimat poble. Al carrer de la Font, just devora les «cisternes majors», hi ha tota una façana plena de cartells publicitaris i altres ormetjos. També cal dir amb molta insistència, que el racó de devora la font està plena de bosses de fems, sense fer cas a la placa que va posar l'Ajuntament. Això ja és molt vergonyós! Que l'Ajuntament posi un cartell, demanant per favor, que no s'hi deixin deixalles i escombreries, me pareix molt ridícul i a la vegada necessari, perquè a una gent que ens deim civilitzada, no hauria d'esser necessari pregar aquestes coses, que ja són de sentit comú i cauen pel seu propi pes. Ens queixam de tot, especialment del nostre Ajuntament.

Però quan és responsabilitat nostra, no feim ni cas d'un cartell que el mateix Ajuntament ha posat. És indigne que les persones d'aquells voltants, les quals haurien d'esser les primeres interessades en la conservació i la integritat d'uns monuments del passat, continuïn embrutant oiosament un racó de Llucmajor, que abans era un centre d'abastament d'aigua, i ara és un caramull de brutor i de grolleria.

És indigne senyors! Hem caigut molt baix! No sé com els veïns d'aquells voltants no estan envergonyits. I ja no se tracta de fer pressió perquè l'Ajuntament ho solucioni: l'Ajuntament ha fet el que calia fer. Es responsabilitat nostra complir i fer possible el compliment de l'encàrrec del nostre consistori. A vegades exigim massa, lluitam, reivindicam... i després no som conseqüents amb les coses que aconseguim. Ja és hora que ens espavilem, i facem un esforç per esser un poc més responsables.

Vull dir també, que seria absurd i exagerat escandalitzar-nos per un simple cantó de brutor. Però tots sabem que són in comptables els racons bruts del nostre terme. Per tots els camins trobam electrodomèstics, mobles vells, escombreries, ferros que ja no són utilitzables... Això fa llàstima! I el que més angoixa, és que poguem quedar passius, poguem dir: «no hi ha res a fer». És molt trist! Abans, quan no hi havia el servei de femeter públic, les voravies dels camins estaven molt més netes que ara. No sé com ho feien, però s'enginyaven... Ara que tot ens ho donen fet, embrutam, i convertim la nostra illa, que era hermosa,

amb un niu de brutor; convertim el nostre poble amb un caramull de fems... Ja està bé!

Crec que ho podem reconèixer, perquè al manco hem d'esser un poc humils: Som uns bruts! No hi ha cap adjectiu més precís que aquest, per definir la nostra actitud davant el nostre poble, el nostre terme, la nostra illa, i davant els altres ciutadans. Hi ha grups ecologistes que són molt criticats, perquè se diu que són joves que encara no saben el que volen, són uns fanàtics esquerrans, que perden el temps miserablement cercant impossibles, ho veuen tot de color de rosa... són uns idealistes sonats, que se llancen de ple a empreses on no guanyen cap doblar... només saben fer manifestacions, cridar, però no miren els interessos del poble... Aquestes són moltes de les xafarderies que se senten dir el poble. I si realment tots fossim un poc ecologistes, el nostre poble seria una autèntica meravella, on la brutor no hi cabria, ni tan sols hi existiria. Senyors, ja està bé! No siguem tan bruts!

Si tots tenguéssim un poc més de delicadesa i realment estiméssim el poble, i ens sentíssim llucmajorers, aquest article no tendria raó d'esser; com moltes altres coses que sols tenen sentit, quan tenim en compte que som uns irresponsables. Si fóssim més conscients i aprenguéssim a estimar un poc el nostre voltant, la vida no seria tan complicada, i les relacions entre els homes serien molt més profundes i sinceres.

Antoni Vadell i Ferrer

Boutique

c. Impremta, n.º 1 (Pas d'en Quint)
Tel. (9 71) 72 40 98 - 07001 Palma de Mallorca

JAIME LLULL RODRIGUEZ

*INSTAL·LACIONSELÈCTRIQUES

Enllumenat
Instal·lacions d'energia solar
Muntatge de quadres elèctrics
Antenes TV

*INSTAL·LACIÓ DE COMPUTADORS

Canvis de tensió
Contractació de computadors

PRESSUPOST GRATUÏT

Ci. Gómez Ulla, 45 - Tels. 66 17 92 - 24 22 86

Escopir a la tomba de Maria Antònia

Oh ma terra pairal! Oh terra eixuta,
que pervinquieres a apagar ma set!

...
En m'es cançons no t'he afegit un bri
de beutat; ets molt més... El que em dolia
que no tothom ho destriés així!

L'acte d'homenatge a Maria Antònia Salvà organitzat recentment per l'Ajuntament, i aquests versos, que va citar Jaume Vidal i Alcover m'han retornat a la lectura de la poetessa llucmajorera.

Vaig néixer pocs mesos després de la mort de Maria Antònia, i pràcticament tota la meua vida he pogut assistir a actes d'aquesta mena. Record aquells escenaris amb domàs vermell, braser de llautó i cossiols de fulles. Record les banderes i algun municipal emplomallat, i tot quan vaig sentir sobre l'amor a la pròpia llengua, i aquells discursos quasi hagiogràfics, tot aquell gra i tota a aquella palla, i l'amor a la terra. També d'aquells escenaris em digueren que els pobles s'honren a ells mateixos honorant els seus poetes, i invocar deshonors màxims sobre aquells que no ho fan així (Se'n recorda D. Mateu?).

Alguna cosa de tot allò degué impressionar aquell nin llucmajorer, per quant, des de llavors, la poesia ha centrat les parts més importants de la seva vida. No seria fins més envant que descobriria que, sovint, els shows hagiogràfics no anaven gaire més ellà de la coartada per actuacions polítiques de signe radicalment distint. No m'aturaré aquí a fer història, tots coneixem quina evolució ha seguit el nostre poble els darrers anys, com sabem que enlloc de cases pageses el que sovinteja als nostres camps són barraques d'uralita tan il·legals com tolerades, i que la llengua que la poetessa volia

glorificada i enaltida no passa de valer dos simbòlics punts per quedar bé a les proves de selecció de personal per a l'Ajuntament (amb la qual cosa no sols es desjepta novament la llengua a la qual Maria Antònia dedicà la vida, sinó que també es poteja el dret dels llucmajorers catalanoparlants a ésser atesos en la nostra llengua: no es compten aquests polítics «entre els lleials que no et volgueren morta ni menyspreada»).

I així i tot, la imatge de Maria Antònia continua ocupant un lloc destacat a la mateixa sala on es reuneix el màxim òrgan de representació municipal, on es voten les decisions més trascendents (ara que, en vista de l'èxit, més d'un cop m'he demanat si s'hi prenen). Malgrat tot, pens que es necessari que es conservi la memòria de la poetessa, que el seu missatge de patriotisme, d'amor a la cultura i la terra d'aquest país és més vigent i necessari que mai.

Però el repte que des d'aquí voldria llançar als polítics que ens han tocat, és un repte al seu coratge, que gosin fer ritualment, protocolàriament, allò que no han deixat de fer a la pràctica: escupir sobre la memòria i el missatge de Maria Antònia Salvà de s'Allapassa. És clar que no gosaran anul·lar la seva designació de Filla Il·lustre, o esborrar el seu nom de places i carrers, però ben sovint ho fan així a la pràctica.

Aquests dies es presenta al

nostre poble una gran disjuntiva que pot servir com a text clarificador en aquest sentit, em refereixo, naturalment, novament a la qüestió de Sa Marina, que té un nom propi Capocorb. La reanudació (perquè ja s'havien començat amb l'excusa de fer tallafocs) de les obres d'aquesta urbanització, amb nombroses sospites d'il·legalitat i sentències de suspensió de les obres, recursos pendents, incompliment de terminis, dubtes sobre l'aplicació de la llei de costes, etc. Una urbanització que, amb arguments que no repetiré un altre pic, s'ha demostrat que no és necessària i molt manco convenient per a Lluçmajor. I d'altra banda, la proposició de Llei presentada per Esquerra Nacionalista al Parlament de Sa Marina com àrea natural d'especial interès, que dóna al nostre poble l'oportunitat de preservar per a les futures generacions i també per a la millora de la imatge turística aquest espai únic dins Mallorca.

Hores després del moment que escric això, el Plenari de l'Ajuntament de Lluçmajor s'haurà de manifestar sobre aquest tema. Tendran en compte -com és de ben nat, que es deia als actes d'homenatge de la meua infantesa- el missatge de Maria Antònia i optaran pel respecte i la protecció del que ens queda d'un dels més importants indrets de la naturalesa que cantà i estimà tan profundament o tornaran a escopir sobre la seva tomba i sobre el futur de tots els nosaltres? Quan llegeixis això, lector pacient, ja se sabrà. Ara retorn als versos queu retreia al començament, amb l'esperança que, per aquest cop, no tinguin valor oracular: «El que em dolia que no tothom ho destriés així!»

Miquel Cardell
Febrer 1989

Meskalklub

Com molts de vosaltres recordareu, el passat dia 20 de desembre l'hoteler (i membre de l'Skal club) Gabriel Escarrer va ser investit Doctor Honoris Causa per la inefable Universitat de les Illes adjacents. Encara que em feia moltíssima d'il·lusió escoltar la Lliçó Magistral del Doctor Escarrer, *vasta desertación que debería ser prontamente difundida extensivamente, para que pudiera servir de enseñanza a todos los que se dedican al turismo, un personatge que vigilava l'entrada de la sala d'actes de la Facultat de Filosofia i Lletres, tot i no acreditar cap mena d'autoritat acadèmica més enllà del seu posat infinit, em féu dessistir d'assistir a la cerimònia que, segons conta Playa de Palma, Ca'n Pastilla, El Arenal, la publicació de l'Asociación de Hoteleros, con un estricto y antiquísimo protocolo, verdaderamente solemne, caló muy hondo en los corazones de los muchísimos asistentes que llenaban a rebosar la sala, entre los que pudimos contar con nuestras primeras autoridades, muchas caras conocidas del mundo turístico, y amigos de Escarrer (...) se puede decir que estaba el «todo Mallorca». És a dir, que els que no tenim la sort d'esser primeras autoridades, caras conocidas del mundo turístico, o amigos de Escarrer devem esser el «nada Mallorca» o, com a mínim, elements poc dignes d'entrar a escoltar la vasta disertación del primer professional del Turismo que en la historia haya recibido tan alto honor. almanco ho reconeixen.*

Però com que una servidora aspira també a *selfmade(wo)man*, no

podia passar sense les *enseñanzas del Doctor Escarrer, gran empresario Hotelero y skalega desde sus comicios (sic)*. Sortasament la Publicación de la Asociación de Hoteleros, «*entresaca*», «*de entre sus muchas frases*», «*las siguientes*», que reproduim per a exemple de doctorances, doctorands i aspirants a *caraconegudadelmónturístic. Au, ninets i ninetes, si voleu anar tranquils per carrer, escoltau N'Escarrer:*

«*El turismo de masas es la expresión del triunfo de la humanidad en su camino hacia la igualdad de oportunidades...*»

«*... incidencias profundas del turismo, vertebran infinitos sectores de la agricultura y de la producción industrial...*»

«*España es objeto de deseo, y no existe capa social que de una manera directa o indirecta no se beneficie del fenómeno...*»

«*En aquellos años, la esperanza cegaba a media España intuyendo que el turismo podía ser nuestro Plan Marchall (sic)...*»

«*... el turismo incide en la construcción, la aumenta y la provoca. Genera empleos no ya sólo de camareros o cocineros, sino de albañiles, de fontaneros, de carpinteros...*»

«*No existe otra industria ni negocio en nuestro planeta que, junto con la percepción de rentas y costos de divisa, adicione el tremendo valor añadido de una fuerza laboral inmensamente ramificada y que buena parte de ella, la que se halla al servicio directo del turista, es como si percibiera su sueldo en mo-*

neda extranjera y lo remesara a su Patria. Para el erario español, el ejemplo es fiel trasunto de la realidad»

«*No es fácil, no, ser empresario, cuando se quiere vivir la vocación en su plenitud. La dificultad, cuando se arreda, es acicate y estímulo, es un reto para quien sepa convertir un problema en una oportunidad. Es desarrollar aquella actividad que hace feliz al hombre, en acertada frase de Goethe*»

«*Necesitamos, pues, hoteles, pero no los hoteles a los que la costumbre nos tiene habituados, sino aquellos otros que nuestra imaginación haya creado o sea capaz de crear para que sea la «naturaleza» la estrella de la vacación, y el hotel su acompañamiento, pero no al revés.*»

«*Pero hay otro motivo de reflexión que no ha sido valorado en su ventajoso impacto: el oficio de empresario turístico como embajador de paz y propiciador de los valores humanos, porque el turismo hermana países, acerca pueblos, borra diferencias de clase, genera prosperidad y lleva amor por el conocimiento*»

«*Que (sic) cuando se diga turismo, se responda sin vacilar: HUMANIDAD*»

I, en un paràgraf memorable, conclou l'autor de l'article:

No hay duda, que cuando en 1952, Pio XII, nos decía en Castellgandolfo aquellas palabras -Skalegas, en vuestras manos teneis la paz del mundo, ya parecía profetizar la labor que en su día realizaría Escarrer.

El desarmament nuclear? Mescalina-miamor!

Na Bet i sa mare

DOLÇ I SALAT

FRUITS SECS

CONGELATS

POLLASTRES A L'AST

Plaça d'Espanya, 8 - Tel. 66 24 06 - LLUCMAJOR

FINA

C/. d'Es Vall, 49
Tel. 66 11 58

L'enquesta Sociolingüística a la Població de Llucmajor

Tots sabem que a la nostra terra una proporció elevada de la població és d'origen foraster, i que des de fa dècades hi conviuen comunitats culturalment i històricament diferents.

El fet de la immigració ha propiciat sens dubte tota una sèrie de contactes entre gent i cultures, de relacions socials i d'actituds lingüístiques que en aquests moments són determinants per al futur de la nostra llengua.

Ja feia temps que ens calia un estudi empíric que avalués la importància de les relacions entre les diferents comunitats que viuen a Mallorca i els factors que intervenen en l'ús que aquestes comunitats fan de les respectives llengües. Aquest és, en línies generals, l'objectiu de l'ENQUESTA SOCIO-LINGÜÍSTICA A LA POBLACIÓ DE LLUCMAJOR, un estudi multidisciplinari que ens permetrà saber dades sobre el coneixement, la valoració i les informacions sobre la

llengua catalana, el grau de consciència nacional, la competència lingüística en altres llengües, l'ús concret del català i les actituds lingüístiques de cada una de les comunitats.

El treball de camp d'aquest estudi corre majoritàriament a càrrec d'alumnes dels instituts «Pere de Son Gall» i «Maria Antòni Salvà» de Llucmajor, i consisteix concretament a visitar i entrevistar les 278 persones seleccionades per sorteig entre tots els habitants del terme municipal. Això vol dir que es comptarà amb l'opinió de persones que viuen tant a Llucmajor com a s'Arenal, s'Estanyol, Cala Blava... etc., és a dir, empadronades a Llucmajor, independentment del seu lloc d'origen però, això sí, majors de 14 anys.

Els enquestadors els hauran d'exposar les diverses preguntes del qüestionari, i per això aniran personalment al domicili de cada una de les persones seleccionades. S'hi

presentaren amb un carnet acreditatiu de l'Ajuntament de Llucmajor que fa referència a l'estudi que s'està realitzant.

L'Ajuntament garanteix als entrevistats l'anonimat del qüestionari que contestaran, ja que les seves dades personals es destruiran abans que s'iniciï el procés d'elaboració dels resultats.

El Regidor d'Educació i Cultura, Maties Garcias, ha fet arribar una carta a tots els futurs enquestats explicant-los l'interès científic i cultural d'aquest estudi i demanant-los la col·laboració, ja que la seva opinió és imprescindible i insubstituïble per aconseguir els objectius proposats.

Al llarg d'un mes i mig, període previst per a l'elaboració del treball de camp, és possible, doncs, que alguns de vosaltres rebeu la visita, ja anunciada per carta, d'un d'aquests joves llucmajorers (alguns n'hi ha també dels pobles veïns) que s'han

ofert voluntàriament per a aquesta tasca, que a més de la remuneració econòmica corresponent, els aportarà sens dubte una experiència nova en el món de les enquestes, un apropament al seu poble i un coneixement real de la situació social i lingüística.

Els resultats d'aquest estudi haurien de servir per donar una base científica a una política lingüística institucional adreçada a la població, a fi de concentrar esforços allà on els resultats siguin rendibles, tenint presents les reaccions previsibles de cada sector de la població.

Ja hem fet la primera passa; ara només hem d'esperar els resultats de l'enquesta. Confïem, però, que la política lingüística institucional no es faci esperar gaire.

A totes les persones que hi col·laboren o que ho faran pròximament, gràcies per fer possible que a partir d'ara sapiguem molt més sobre el nostre municipi.

La llista de la compra

Pescateria/ Peixateria (I)

llissa
llobarro, llop, llobina
lluç, llucet
lluerna
moll, roger
musclos
mussola
oblada
orada
ostres
pagell
palaia
pedaç
petxina

pop, popets
rajada
raor
rap
salmó
sard
sardina
seitó (cast. boquerón)
serrà
sípia
sorell
tonyina
truita
verat (cast. caballa)

Sabíeu que...

El català arriba a tot el món gràcies a les emissions de Ràdio Exterior d'Espanya en ona curta, que juntament amb les parlades en gallec i basc, han complert aquest mes de febrer els 3 anys d'existència.

Actualment la programació de Ràdio Exterior en llengua catalana consisteix en dos serveis de notícies, de set minuts de durada, produïts per la redacció d'informatius de RNE-Catalunya. Dins l'informatiu del diumenge s'inclou, a més a més, un petit espai on es comenten les activitats dels catalans que viuen a l'estranger.

Com a conseqüència d'aquestes emissions han arribat a RNE-Catalunya, des del primer dia, moltes cartes d'encoratjament i felicitació, de les quals el 62% de les rebudes durant el 1988 procedia d'Europa, el 20% d'Amèrica, el 14% d'Àfrica i el 4% d'Àsia. El país d'on s'havia rebut més correspondència era França.

La carta que es va publicar al passat número d'aquesta revista, ha molestat el falcó, li volia pegar una arpada a aquest ocell de vols baixos. Els parents de la família pudenta hi han hagut de prendre part. Una vegada parlat de l'assumpte, s'ha decidit que fos el mussolet (és el més tranquil) qui contestàs la carta i s'ha decidit de no parlar si l'ocellet M.D. fa pudor o no, ja que en el nostre poble, entre la claveguera de davant Coronet i la merdera de l'avenc del camí de S'Aguila, hi ha pudor que basta... i sobra.

Ens alegra molt que s'opini sobre aquesta secció, encara que sigui negativament, i encara més, si mos donen idees que tanta falta mos fan. Per no desaprofitar l'ocasió empremem les idees i suggerències que mos fa per poder omplir la plana.

De no ser p'en Tomas, p'es Batle i pel PSOE, sa «Deva plana no existiria». Aquesta secció des que va néixer ha estat crítica amb els comportaments de tots els Ajuntaments, UCD, AP i ara PSOE, a més dels que han emprat la política per afavorir els interessos particulars, ens referim a certa classe de polítics que no són «rars avis» i que hi sol haver a tots els partits. Ens estranya que quan, des del setembre del 81 hi ha revista i falcó, i fins ara no li hagi arribat la pudor. No sé que he de pensar, si aquests set anys anteriors tenia el nas embromat o que mira aquesta secció des d'òptiques diferents segons siguin els que governin.

Il'oposició? No hi és? Està d'«adorno» o no fa res?»

Efectivament: l'oposició no hi és. Està d'«adorno» i no fa res. Per Nadal havien de fer l'esclafit, i ara diuen que serà per Pasqua. Quan se'n temeran hauran covat tant que els dos ous, en lloc de néixer, seran nials.

Escriu sobre els metges que no escolten es malalts». A les revistes n° 4 del 81 i n° 78 del 88 es va parlar sobre els metges.

«Sobre els mestres de sa privada que a més feina manco sou».

Quan el PSOE era oposició, parlava que per anivellar sous els augments dels salaris dels treballadors s'havien de fer inversament proporcionals al que cobraven. Després va parlar que havien de ser lineals, actualment s'augmenten directament proporcionals (és el cas del nostre Ajuntament al passat Ple). I en alguns casos (darrerament els directius del Banc d'Espanya, un 11%) més del doble del que han agumentat a un picapedrer, funcionari, jubilat o mestre de privada. També tenien

com a «slogan» «A igual treball, igual sou» i ara «Si has promès, despromet que ja hem trobat sa truja».

Sobre el Rector, que parla clar però a la gent no li agrada».

A les revistes 61 del 86 i 78 del 88 es parla del Rector. I ara que la vostra suggerència mos dóna peu, diré al Sr. o Sra. M.D. que encara que el rector parli clar i que a molta gent no li agradi, no s'ha atrevit mai a dir que si en Felipe González nat a Palestina en temps de l'emperador August, hagués estat un apòstol.

D'es senyor enterrador, que ses darreres factures farien ressucitar un mort»

Si no estic mal informat són aquests senyors que tant defensau a la vostra carta els que, en lloc de considerar els enterraments (i la Guarderia Municipal, 15.000 pts. al mes) un servei social ho han convertit en un servei de luxe.

D'es qui es diuen bons cristians i confonen es costums amb es missatges de Jesús».

Els qui creuen que confonen aquestes coses són els que també creuen que si Jesús nasqués avui seria socialista». Com deuen interpretar aquest missatge de Jesús, els socialistes? Ai d'aquell qui escandalitzi els infants: «més li valdria fer-se una roda de molí al coll i que es tiràs a la mar».

El mussolet no espera, amb aquesta resposta, convèncer ningú, ja que no hi ha més cec qui el qui no hi vol veure ni sord que el qui no hi vol sentir però espera que almanco farà reflexionar pels que identifiquen el socialisme amb una idea i no amb el PSOE, en Felip, el Batle o en Tomàs.

Perquè aquest partit, que vostè tant defensa, avui només el defensen la C.O.E., el Sr. Termes i al Debat de l'Estat de la Nació, també ho va fer el Partit Popular. Efectivament, com molt bé diu, aquests senyors del PSOE fan molta feina, però PER A QUI???

Al nou ambulatori hi fa fred. No hi ha calefacció. Segons tenim entès correspon a l'Ajuntament posar-la, però dins l'ordre de prioritats primer hi va esser posar la seva. La caritat ben entesa comença per un mateix!

Ia la pròxima revista parlarem del Govern!!!

Cristaleria Lluçmajor

JOAN MOREY

Envidrat d'obres - Miralls - Vidres de Color

Decorats - Vidrieres artístiques

Ronda Migjorn, 105

Tel. 66 14 93

LLUCMAJOR

C.D. Espanya I Preferent

Vuit partits sense guanyar

Joaquín

En aquesta segona volta podem dir que els homes de M. Jaume perden terreny, un terreny que va costar molt en la primera fase del Campionat i és que el C.D. Espanya fa vuit jornades que no guanya.

L'equip ha davallat molt, sobretot a causa de les lesions, de Terrassa i Garau. Tanta sort que Garí, Vich, Pons i galan responen i avui podem afirmar que tenim una defensa i un porter dels menys golejats del grup i que gràcies a ells s'han aconseguit aquestes xispes d'alegria —m'estic referint a alguns empats fora casa— però que no són suficients per concretar ja que a domicili es torna perdre allò que va costar tant una setmana abans.

**LA VICTÒRIA, 1
ESPANYA, 1**

Aquest encontre va acabar amb un empat a un gol. Però abans s'esdevengueren moltes coses, l'equip local va passar davant al marcador, en el m. 4, però, vuit minuts després era el blau M. Garcia el que empatava, resultat mantingut fins al final però tot això gràcies a la gran actuació de la defensa i al porter G. Quintana el qual amb les intervencions va lavar l'equip de la de-

rrota i així ho reconeixia el corresponsal d'«Ultima Hora» Gabriel Moragues amb paraules d'elogi que el dugueren a ocupar una setmana més com «L'estrella de Preferent».

**ESPANYA, 0
CARDASSAR, 0**

El Cardassar, es presentava a Lluçmajor amb l'etiqueta de ser un dels equips millors del grup i la veritat és que el quadre entrenat per Acuña ho va demostrar. Hem de destacar en aquest encontre la bona entrada de públic i hem de dir que el partit va ser molt esportiu i que el resultat es pot considerar just ja que els davanters del Cardassar també empraren a fons la defensa i el porter local.

**POLLENÇA, 1
ESPANYA, 1**

Sota les ordres de J.M. Sánchez, pollencins i llucmajorers es varen enfrontar en un bon encontre amb empat a 1 gol. Llorenç Mójer va marcar primer, amb un gol des de fora de l'àrea. Durant la resta de partit l'Espanya es va posar a jugar darrera, com sempre, fins que en el m. 50 en una jugada de Guerrero, introduïa la pilota en pròpia meta i l'encontre va acabar en un empat

que es pot considerar just perquè si bé els visitants es varen saber defensar, els de casa varen saber atacar amb força encara que jugassin gran part del segon temps només amb 10 homes.

JOAN PLOMER

Corresponsal esportiu de Pollença. Aquest home es va portar correctament amb aquest qui firma, primer, donant-mos una informació completa sobre les característiques de l'equip local i més tard, conegut com a personas, va resultar ser l'amabilitat personificada de tracte fàcil, aquest corresponsal va demostrar la seva bona educació i «savoir faire». Gràcies, Joan.

**ESPANYA, 1
ESCOLAR, 2**

Un penaltie fals va donar la victòria a un Escolar que no va demostrar la categoria que té, a Lluçmajor. Varen començar marcant els de Capdepera, quan mancava un minut per acabar la 1ª part. Als cinc minuts de la segona, el juvenil A.M. Cantos, que s'ha hagut d'incorporar al primer equip a causa de la manca de jugadors, va marcar també. Finalment,

quan transcorria el minut 68, una pena màxima que va assenyalar un jutge vestit de negre, que per la nefasta actuació mereix un capítol apart, va acabar amb les il·lusions dels jugadors locals.

MOLINA CAMPUZANO

En un pla pinxo i sense encertar-ne ni una, va venir aquest bufaina a Lluçmajor, a jugar amb l'honestitat d'uns jugadors amb els quals i al seu caprici els va fer perdre un punt, assenyalant un penaltie que va treure d'on va voler. Hem de dir que l'únic jutge de línia que hi havia en el camp no va tenir res a veure en aquest assumpte perquè tan sols no era a la banda on es fa esdevenir la jugada i per caprici del «pilero» es va passar les dues parts al mateix lloc, és a dir, tocant els fores a l'Espanya.

I això que l'encontre va ser net, ben jugat i que no hagués passat res si no hagués estat per aquest element, Molina Campuzano, el qual, amb el seu partidisme, entra en clar conflicte amb l'slogan del Col·legi Balear «Els Àrbitres» també «Són esportistes»... i un ou!!! (amb perdó).

Juvenils C.D. Espanya I Regional

Continua la bona marxa

Joan Quintana

Ja hem arribat de ple a la segona volta del Campionat, i continua la bona marxa dels jugadors d'aquest bon entrenador que és en Joan Llompart i demostra diumenge darrera diumenge que el seu fitxatge amb l'Espanya ha estat un èxit.

Després de la darrera informació que us vàrem donar, els juvenils espanyols han vençut (3-15) a l'equip blanc i blau del camp de devora l'auto-pista. Els gols enfront de

l'Atc. de Balears foren marcats per S. Martí, B. Cardell i A. Cantos.

Una setmana després, un bon partit que es perdia per la mínima (2-1) a la Ciutat de les Perles. El gol visitant va ser marcat per Cantos quan va transformar una pena màxima.

Dia 19 de febrer els blaugrana de Sa Pobla se'n portaren un punt del Municipal Ilucmajorer quan varen empatar a zero en un encontre carregat d'emoció per l'incert del resultat on va dominar més

M.A. Corbalán, J. Martorell, F. Romero i A. Gálvez. Juvenils C.D. Espanya

l'Espanya però de vegades la sort hi és i d'altres és la bona actuació del porter i la defensa qui salven els visitants de sortir vençuts, com va passar en aquesta ocasió.

Per acabar, el resultat final que ens ha arribat és

el sensacional triomf assolit en el difícil camp del C.D. Ramon Llull per la mínima (0-1) amb gol de S. Martí però que va bastar per arribar als dos punts i avançar una plaça a la taula classificatòria.

Renault 19. Coche del año. Por fuerza.

Por la fuerza de su diseño. Con el interior más amplio en su categoría.

Por la robustez de su potencia interna. Con dos niveles de motorización capaces de todo.

Por la calidad de su terminación. Por la generosidad de su equipamiento, la prensa especializada, coordinada por el diario ABC, ha elegido al RENAULT 19 Mejor Coche del Año.

La selección se ha realizado entre los últimos modelos del mercado, tanto nacional como de importación, entre Noviembre de 1987 y Noviembre de 1988.

RENAULT 19. Mejor coche del año. Por Fuerza.

**Renault 19.
Fuerza emergente.**

Venga a verlo en:

RENAULT
BARTOLOME JAUME NADAL, S.A.

Ronda Major, s/n
Tels. 66 01 40 - 66 00 41
LLUCMAJOR
Sant Cristófol, 6
Tel. 26 00 01 - S'ARENAL

Infantils C.D. Espanya I Regional

Això s'acaba

Joan Quintana Castell

Quan aquest número surti ja s'haurà disputat el partit Murer Espanya (4-III-89) i només mancarà la jornada darrera (11-III-89) quan els de Bernat Sacares s'enfrontaran a Lluçmajor a l'Atc. Alaró i acabarà la lliga. Una competició per oblidar, perquè ha estat negativa pel que respecta als resultats i que portarà com a conseqüència la pèrdua d'una categoria que a hores d'ara, fa deu anys, es va conquistar essent el president-delegat Gabriel Paniza. En definitiva, això s'acaba i només podem esperar que la pròxima edició sigui més sortosa.

Si fem un repàs als darrers resultats hem de parlar de derrotes, la primera a Capdepera per rebre una golejada de 6-0 de l'Escolar. El següent dissabte es a jugar al municipal Ilucmajorer i es va tomar perdre per 0-2 contra els representants de Petra. On es va fer un bon partit va ser contra el B. Ramon Llull encara que al final es perdés per la mínima (2-1) i el gol de Blai servís de ben poc.

Finalment, la darrera referència que tenim és el partit jugat dia 25 de febrer on es va tomar perdre a Lluçmajor per 1-2 encara que fos per poc marge i marcant un gol per mediació de Bonet.

Benjamins C.D. Espanya Grup Manacor

Tot un rècord

Quintana

En el passat número escrivíem que Ferragut s'escribia amb G de gol pels tres marcats per Antoni a Ses Salines, però l'al·lot no conforme amb aquest resultat, va i en marca sis al Vilafranca, ni més ni menys que en propi camp, tot un rècord que s'haurà de tenir en compte perquè Antoni Ferragut Comino ha aconseguit allò que no s'havia vist en el futbol llucmajorer, és a dir, que un mateix jugador marqués sis gols representant l'Espanya fora de llucmajor. Enhorabona a tu, Antoni i també als teus companys per la col·laboració que te donaren.

Aquest encontre, sense cap dubte, marcarà una fita important dins la història del futbol llucmajorer. Encontre, sense cap

dubte, marcarà una fita important dins la història del futbol llucmajorer. Encontre jugat a Vilafranca el 4 de febrer, perquè si ja és notícia vèncer per golejada (0-6) fora de casa encara ho és més que el mateix jugador, com hem apuntat abans, aconseguí sis gols. D'aquesta manera actua Antoni Ferragut. També va ser bo, encara que no tant, el resultat obtingut a Capdepera, després d'un des-

A. Muñoz, P. Muñoz i J.J. Duran. Benjamins C. D. Espanya

plaçament tan llunyà i es va aconseguir un empat a zero que resulta un valuós positiu en front de l'escolar i així superable a causa del golaveratge directe ja que a aquest equip s'havia vençut per 2-0 a l'encontre de la primera volta i això suposa al final el poder pujar un escaló

més.

Finalment, el darrer resultat que coneixem, és el disputat dissabte dia 18 de febrer on es superava netament (3-0) al Porto Cristo, amb gols de P. Muñoz de penalti, J.D. Laguela i A. Ferragut, un altre dels rivals que va aparellat amb l'Espanya i que varen empatar a tres gols al seu camp, la qual cosa pot ser també prou important pel mateix motiu que hem esmentat anteriorment, per acabar, hem de dir que després d'aquest encontre contra els representants del port de Manacor la classificació és aquesta.

Cala Millor	16	14	0	2	58	12	28
Campos	16	13	1	2	59	9	27
Avance	16	12	0	4	52	21	24
Felanitx	16	10	2	4	26	23	22
Pto. Cristo	16	8	3	5	39	25	19
Espanya	16	7	3	6	27	27	17
Escolar	16	4	4	8	12	28	12
Barracar	16	5	1	10	19	36	11
Petra	16	4	3	9	17	35	11
Vilafranca	16	3	2	11	23	52	8
Ses Salinas	16	3	2	11	16	53	8
Cardesar	16	2	3	11	15	42	7

Alevins C.D. Espanya II Regional

Ni tant ni tan poc

Quintana Castell

Des de principis de lliga, quan s'aspirava a ascendir, a hores d'ara, hi dista un abisme. L'equip aleví ha perdut el tren cap a l'ascens i una continuació de resultats dolents han portat com a conseqüència un lloc a la classificació que parla per ell tot sol. Però hem de ser conscients que això és la realitat de l'equip, que ni tant com al principi ni tan poc com en aquests moments. No volem dir, amb aquestes afirmacions que es tenguí un equip només per aspirar al campionat però sí que els al·lots de Sastre - Paniza tenen la qualitat suficient per estar dins el grup d'encapçalament, el que passa és que les lesions han provocat que els nostres representants no hagin pogut alinear, cada

diumenge, el mateix onze.

El primer partit de la II volta va començar bé: l'Espanya va vèncer per 3-0 al Consell, amb gols de Jiménez, Aguiló i Ruiz. Dia 28 de gener, a Sòller, varen ser golejats per 4-1 i el gol de l'honor el va marcar Jaume. Va ser pitjor el resultat de set dies després, a casa, contra el Pollença, on es varen perdre dos positius (1-2) i fins i tot es va necessitar la

C. Jiménez, P. Jaume, J. Mut, Romero. Alevins C.D. Espanya

col·laboració d'un defensa contrari per tal d'acon-

seguir un únic gol i continuant amb aquest tipus de resultats, una altra golejada (4-1), a S'Horta aconseguint aquest únic gol en Ruiz, per acabar amb aquesta llista d'encontres fatals hem de dir que el passat 18 de febrer es tornava perdre per 2-0 contra La Salle de Manacor. Afegim que després d'aquest partit la classificació és la següent:

Pto. Cristo C.F.	17	13	4	0	55	11	30
U.D. Porreras	17	11	3	3	53	21	25
C.F. Pollença	17	11	3	3	50	23	25
U.D. Barracar	17	9	5	3	38	19	23
C.F. Pto. Pollença	17	9	4	4	54	41	22
U.D. Sollerense	17	9	3	5	50	20	21
La Salle M. del M.	17	8	4	5	33	27	20
C.D. Espanya	17	7	4	6	36	26	18
C.D. Santa Maria	17	5	2	10	36	55	12
C.D. Murense	17	5	2	10	20	32	12
C.F. S'Horta	17	5	1	11	31	36	11
C.D. Ses Salinas	17	4	1	12	16	48	9
C.D. Consell	17	2	3	12	13	59	7
C.D. Atico. Alaró	17	1	1	15	15	82	3

Colombicultura Societat S'Estanyol

A partir d'aquestes dates i fins mitjan juny, totes les societats colombicultores estan en el millor moment esportiu de competició. En la Societat de S'Estanyol, actualment prepara els exemplars per tal de començar el «Concurs Local de Selecció» que s'iniciarà quan hagi acabat el «Concurs Villa Sta. Eugènia», celebrat en aquest mateix poble, i on participen catorze exemplars de S'Estanyol i trenta-set de les Societats restants.

En el concurs local són bastantes coses les disputades: en primer lloc, surt el campió social de la temporada el qual a més de guanyar el corresponent trofeu com a tal, té opció al «Trofeu premi Especial Bar Ca Na Marola», amb la particularitat, per donar més èmfasi i emoció al

concurs, que per tenir-lo en propietat haurà de guanyar-lo el mateix propietari durant dos anys, no obstant això, al colom guanyador se li entrega un altre trofeu donat pel mateix promotor, i també en guanyen un els exemplars classificats del segon al cinquè lloc.

Per ordre de regularitat en el concurs social, podran participar en el proper Campionat Illes Balears el nombre que fixi el Comitè de competicions de la Federació Balear. Aquest Campionat serà organitzat enguany per la Societat de S'Estanyol i es celebrarà des del dia 8 d'abril fins el catorze de maig. Els dos guanyadors de la Regularitat representaran Balears en el proper Campionat Nacional Copa de S.M. el Rei que tindrà lloc a la província d'Al-

Julià Mascaró Pons, *President de la Societat de Colombicultura de S'Estanyol*

bacete, més concretament, en la societat de Tobarra.

I ja que parlem de Nacional hem de dir que per a l'any 1990, segons una reunió de l'Assemblea Nacional, es va designar la Federació Balear com organitzadora. D'aquest esdeveniment tan important anirem informant detalladament.

Curset de tennis

L'Ajuntament de Llucmajor, mitjançant el regidor de Joventut i Esports, Miquel Clar, organitza un curset de Tennis adreçat als nins i nines nascuts els anys 1979, 1980 i 1981.

Les classes s'impartiran durant dos mesos al Camp Municipal d'Esports els dimarts i els dijous de les 18'30 a les 20'30, a càrrec de Pascual Maroto, Director tècnic titulat de la R.F.E. de Tennis. L'Ajuntament facilitarà el material necessari.

La presentació i l'inici del curset serà el 14 de març, a les 18'30 al Camp Municipal d'Esports. Tots els interessats es podran inscriure als respectius centres escolars del 6 al 9 de març.

CENTRE ÒPTIC EXPOLENT

LENTS DE CONTACTE
CONTROL VISIÓ

M. Paloma Garí
Òptica Optometrista
Contactòloga

C/. Berga, 26 - Tel. 26 33 74 S'ARENAL

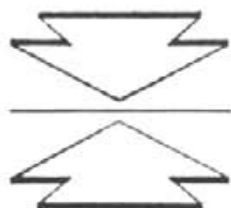
EL SALO DE PERRUQUERIA
I BELLESA DE LES

GERMANES PUIGSERVER

ELS OFEREIX EL SEU HORARI:

De dimarts a divendres
de 9 a 12 i de 15 a 19
i els dissabtes de 9 a 19

C/ Orient, 8
Tels. 66 20 08 - 66 11 12
LLUCMAJOR.

CENTRE
DE
RECONeixEMENT
MEDIC - PSICOLOGIC

ANTONI ISERN OLIVER

LLUCMAJOR

Carrer Antoni Garcias, 1-a (damunt Ca's Notari)

certificats
mèdics per a
permís de conduir i
llicència d'armes

HORARI:
Dilluns i Dijous de 16,30 a 21 h.

NAIXEMENTS

- Josep Lluís Oliver Tonelli, fill de Josep i Cristina, va néixer dia 2/2.
- Antoni Oliver Cardell, fill de Joan i Antònia, va néixer dia 29/1.
- Alexandre Ribas Da Silva, fill de Miquel i Teresa Raquel, va néixer 4/2.
- Joan Cortès Burguera, fill de Joan i Apol.lònia, va néixer dia 4/2.

MATRIMONIS

- Manel Machado Rodríguez i Mª Teresa Domínguez Pavón, es casaren dia 18/2 a l'esglèsia de Ntra. Sra. de la Lactància.

DEFUNCIONS

- Maria Pascual Mateu, morí dia 3/2 a l'edat de 68 anys.
- Catalina Catany Tomàs, morí dia 5/2 als 87 anys.
- Magdalena Roig Taberner, morí dia 6/2 als 87 anys.
- Otilia Vigara Beteta, morí dia 6/2 als 82 anys.
- Joan Noguera Mulet, morí dia 8/2 als 81 anys.
- Bàrbara Caldentey Gayà, morí dia 10/2 als 86 anys.
- Mª Mercè Nadal Capó, morí dia 15/2 als 92 anys.
- Miquel Cardell Garau, morí dia 17/2 als 80 anys.
- Margarida Vidal Tomàs, morí dia 17/2 als 88 anys.
- Frances Puigserver Verger, morí dia 23/2 als 84 anys.
- Josep Cerdà Miralles, morí dia 24/2 als 72 anys.
- Margarida Jaume Rubí, morí dia 25/2 als 98 anys.

TALLERS CAÑELLAS - ROTGER

SERVEI OFICIAL

Teniendo como rivales al Passat y al Vectra

El Fiat Tipo, coche del año

AD

Vigo

El Fiat Tipo ha conseguido el preciado galardón de "Coche del año" en Europa. Sucede así al Peugeot 405, coche sobre el que recayó el año pasado el nombramiento. Este premio, el más importante del concierto europeo del automóvil, está organizado por siete importantes medios informativos y recae cada año en uno de los nuevos modelos lanzados al mercado en los doce últimos meses.

Esta vez han sido 58 periodistas especializados pertenecientes a 17 nacionalidades distintas los que puntuaron el Fiat Tipo con 356 puntos, eligiéndolo "Coche del año" entre otros doce candidatos. En esta votación treinta y ocho de los cincuenta y ocho jurados lo consideró como el mejor en absoluto. El segundo clasificado fue el Opel Vectra, con 261 puntos, es decir, 95 menos que el Fiat Tipo. A continuación se clasificaron Volkswagen Passat con 194 puntos, los BMW serie 5 con 178 puntos y el Renault 19 con 175 puntos, quedando los cinco modelos japoneses incluidos en la votación algo más atrás.

El Tipo, todo un éxito en Italia.

El Fiat Tipo fue lanzado al mercado a finales de enero, primeramente en Italia y ya hacia el mes de junio en el resto de Europa. Actualmente la versión más potente es la turbodiesel, aunque pronto serán comercializadas otras versiones más deportivas como la de 16 válvulas.

A finales del pasado mes de noviembre ya se habían comercializado 300.000 unidades del Fiat Tipo, que se está fabricando a razón de de 1.900 unidades diarias. El Fiat Tipo está casi absorbido por el mercado italiano.

Actualmente la versión más potente es la turbodiesel, aunque pronto serán comercializadas otras versiones más deportivas como la de 16 válvulas.

A finales del pasado mes de noviembre ya se habían comercializado 300.000 unidades del Fiat Tipo, que se está fabricando a razón de de 1.900 unidades diarias. El Fiat Tipo está casi absorbido por el mercado italiano.

C/. Hispanitat, 19 - Tel. 66 06 47

**SANEAMIENTO
CALEFACCION**

GABRIEL OLIVER

INSTAL·LACIONS SANITÀRIES
CALEFACCIÓ
ENERGIA SOLAR

Exposició i Vendes: C/. Born, 2 - Tel. 66 06 52
Taller: Melià, 26 - Tel. 66 16 37 - LLUCMAJOR

**TALLER MECANICO
NOGUERA**

DEL MOTOR I DE L'AUTOMÒBIL
Pedro Noguera Enseñat

Servei Oficial

C/. Ripoll, 30 - Tel. 66 22 13

P'ESFORAT D'ESMOIX

Aquests dos fanals són motiu de confusió per als que vénen, el vespre, des de s'Arenal.

Es veuen dos llums (un cotxe?) que ve per la dreta mentre d'altres vénen de l'esquerra.

Creim que l'Ajuntament hauria de «negociar» la retirada de tan perillosa il·luminació.

Pensem que tindrà força persuasiva a causa de la base en què es fonamenten.

TALLER AUTORITZAT

ANTONI ROSSELLO RAMIS

Carrer Navarra, 4-6 - Tel. 66 09 28

CLINICA DENTAL

Dr. Ll. Galmés Ferrer

HORARI:

Dilluns, dimecres i divendres (9 a 14)
Dimarts (9 a 13 i 17 a 19). Dijous (9 a 13)
Divendres horabaixa (16,30 a 20 h)

Carrer Major, 77 - Tel. 66 20 17 - LLUCMAJOR

SOLUCIÓ SOPA DELLETRES

ENDEVINALLES

A

Som llarg i estic foradat,
i no són traus de camia,
solc cantar amb sa xeremia
quan me tapen es forats.

B

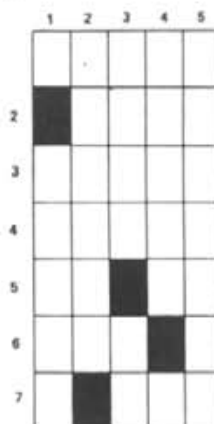
Mon amo me té enflocada
amb cordons, amb flocs i joies,
i, perquè canti més bé,
m'estira es nirvis, primer,
i llavors em fa pessigolles.

Solució endevinalla: la carta.

MOTS ENCREUATS

HORIZONTALS.—1. Ocell de presa nocturn. 2. Flor o planta de jardí. 3. A Mallorca, llauana que empram per fer-hi coques (grafia incorrecta). 4. Al revés, espècie de triple corona que usa el Papa. 5. Negació. Consonants. 6. Animal domèstic que brama. 7. Necessitat de beure.

VERTICALS.—1. Donar ordres. 2. Ocell de la zona amazònica que pot aprendre a xerrar (en plural). 3. Zona de terra envoltada d'aigua de mar. 3.ª persona del singular del present d'indicatiu del verb *esser*. 4. Líquid que produeix el fetge. 5. Al revés, animal de ploma semblant al colom.

CARNISSERIA ■ XARCUTERIA

ZANOQUERA
GARCIA S

Plaça Espanya, 62 - Tel. 66 13 02
LLUCMAJOR (Mallorca)

HAMBURGUESES

«PERROS»

«PINCHOS»

«PEPITOS»

Provin la nostra
CUINA RAPIDA, ÉS TROPI!...

Obert tots els dies

**Servei de begudes i menjars
de qualitat a preus raonables**

Avinguda Carles V - Tel. 66 11 17 - LLUCMAJOR

Viajes
Xaloki, s.a.
G.A.T. 687

**BITLLETS D'AVIÓ
amb reserva i
confirmació
immediata a
través del nou
equip
informatitzat**

**Aquest servei el trobareu a «Viatges XALOKI»
sense cap tipus de suplement sobre el
preu oficial**

C/ Maria Antònia Salvà, 38 - Tels. 26 74 50 - 54 - 58
S'ARENAL

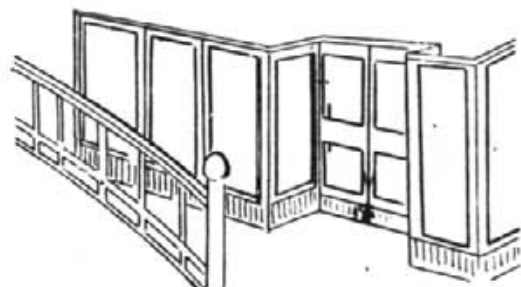
Restaurante-Asador
LLUCMAJOR

Avda. Carlos V
Esq. Carretera Campos
Teléfono 66 04 89
LLUCMAJOR
(Mallorca)

**PISCINA, TERRASSA
I MENJADOR D'ESTIU**

*Especialitat en carns al forn
i a la brasa*

**LOCAL PER A NOCES I
COMUNIONS**

**FERROS ARTÍSTICS
I FORJATS
ESPECIALITAT EN
TREBALLS D'ALUMINI**

CERRAJERIA

Jaime Maimó

Villa de Madrid, 4
Avd. Carles V, s/n - Tel. 66 06 82

**LLUCMAJOR
(MALLORCA)**

La Nueva Generación

El IBIZA

que todos queríamos

SEAT

**Rubí Automóviles
Llucmajor, S.A.**

Cra. Arenal s/n - Tel. 66 02 34 - 66 16 18

*Venda i assistència
tècnica dels productes:*

BOSCH
Automòbil

BOSCH
Eines

BLAUPUNKT

Calentadors
JUNKERS

Electricitat i Electrònica
de l'automòbil

INJECCIÓ DE BENZINA

Aires acondicionats
CARRIER
CUPIA S.A.

Tacògrafs

So i alta fidelitat
Automòbil

BLAUPUNKT
Alarmes
Esquiladores
Motoserres
Plaques solars
Generadors
Lloguer maquinària
Martells

AUTO-ELECTRIC
Barcelona

Ronda de Ponent s/n. - Tel. 66 01 70 (LLUCMAJOR)

TACÒGRAF

**D'US OBLIGATORI
PER A VEHICLES DE P.M.A. DE MÉS DE 6.000 kg.**

**NO ESPERI EL DARRER DIA
ENS PERMETI QUE L'ATENGUEM MILLOR**

Associació d'estacions Tècniques de Tacògrafs

**SERVEI AUTORITZAT PER INDÚSTRIA
MONTATGE I PRECINTAT**